

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 50

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 13 d. Gruodžio (Dec.), 1923 m.

KAINA 5 CENTAI.

Vol. IX.

MEKSIKOJ ATSINAUJINA REVOLIUCIJA. SUSTRAIKAVO 17,000 ANGLIAKASIŲ. ANGLIJOJ RINKIMUOSE LAIMEJO KONSERVATYVAI.

Francuzijos priemeris Poincar gauna vėjo. Reikalauja greito mokesčių sumažinimo. Italijoje organizuojasi moterų "mirties batalijonas". Bavarijos revoliucionieriai susiskaldė. Rusijoje rengia masi prieš antireligišką kalėdų. Statys specialią laivą išgabenimui murinų į Afriką. Tyrinės ir dantistus.

MEKSIKOJ ATSINAUJINA REVOLIUCIJA.

Vera Cruz, Meksikoj. Penkiose valstijose sukilėliai ruošiasi nuverst visą prezidento valdžią. Valstijose Vera Cruz, San Loui Potosi, Chihuahua, Michoacan, Tamaulipas eina didelis bruzdėjimas. Laivyno įgula ir keiliats generalų prezidentui pasiuntė raštą, kuriame jam išdėsto, kad jie eis nuverst valdžią "dėl valstybės gerovės". Vyriausio karvedžio Sanchez namuose oficerai nulaikė susirinkimą, kuriame nutarė neklausyti valdžios prisakymų.

SUKILELIAI TURI 22,000 SAVO KARIUMENĖS.

Vera Cruz, Meksikoj. Generalas Sanchez laišku paaiškino prezidentui Obregon, kad jis turi 22,000 karių ir nenušalęs lojalios kariumenės, kol jis su savo kariiviais užims valstybės sostinę ir paims visą valdžią į savo rankas. Prie Sahenza girias turis savo žinioj visą oro laivyną, daug kulkasvaidžių ir pusę visos artilerijos. Prezidentas Obregon nuo tulo laiko serga, tad jį pavaduoja vice-prezidentas, kuris vardu Obregono sukilėlius gražiuoju prašo nurimt.

SUSTRAIKAVO 17,000 ANGLIAKASIŲ.

Seranton, Pa. Septynioliką tukstančių angliakasių, dirbusių Leigh Valley kompanijos kasyklose, išėjo į straiką, ir nežada grįžt, kol kompanija pripažis kasėjų uniją ir visus unijai nepriklausančius darbininkus pavarys iš darb. Plymoutho ir Pittstono aplinkėse angliakasiai žada netrukę padaryt tą patį, jei kompanija nepasiskubins 14 dienų bėgyje su savo darbininkais susitaikyt.

RENGIASI PRIE ANTI-RELIGIŠKŲ KALĖDŲ.

Ryga, Latvijoje. Rusijos komunistų lyga išsiuntinėjo visoms komunistų organizacijoms ir darbininkų unijoms pakvietimus surengt antireligišką manifestaciją kalėdų naktį, kaip kad pernai buvo surengtos. Nurodoma koki skaitliai iš tam tikrų distriktų turi dalyvaut mergaičių, jaunų vyrų ir net suaugusių žmonių abiejų lyčių, kad užtektinai išdarius kalėdų prasmę pas krikščionis. Mokykloms prisakyta mokinimą kalėdose nepertaukt.

ANGLIJOS RINKIMAI PASIBAIGĖ.

London, Anglijoje. Nuo seniai laukti rinkimai Anglijoje jau pasibaigė. Rinkimus didžiojoje laimėjo konservatyvai. Suomi momentu dar nėra parėję balsavimų pasekmių žinios iš Orkey ir Shetland salų, bet tas didelių permainų vistiek nepadarys. Ikišiol yra išrinkta: 259 konservatyvai, 185 darbininkų partijos, 148 liberalai ir 10 kitokių partijų žmonių. Priemeris Baldwin tuojaus nuvyko pas karalių, kad įteikt jam rezignaciją. Nors nežinia dar tikrai ar jis rezignuos, vienok jau pilnai tikima, kad Lloyd George užims jo vietą.

ZEMĖS DREBĖJIMAS RAMIAME VANDE- NYNE.

Seattle, Wash. Parplaukęs čia laivu "President Grant" kapitonas Jensen pasakoja, kad šešių šimtų mylių atstume nuo Japonijos pakraščiu, jis su savo laivu užvažiavo ant žemės drebėjimo po Ramiojo vandenyno dugnu. Sako, laivas lyg įpuolė kokion duobėn ir staiga prasidėjo laivo blaškymasis į visas puses, taip smarkiai, kad pasazių tarpe kilo didelė panika, kuomet jie išpuolė iš lovų, o ant laivo dėnio viskas trukinėjo į šmatus, geležys linko ir medis skilo. Jis vienok nenustojęs lygsvaros ir laivą varęs visomis jėgomis pirmyn, ir po kelių minučių ant laivo vėl užstojto ramumas.

FRANCUZZIJOS PRIEMERAS GAUNA VĖJO.

Paris, Francuzijoje. Poincarui nenusisekus pasikėsinti ant Vokietijos ir pralaimėjus siekimą prie pėmimo viršaus ant Anglijos, valdžios aparate pasigirdo girgždėjimas. Į Vokietiją jau niekas nežada eit, o vieton to, parlamentas Poincarui surengė pirtį ir davė vėjo už "tautų lygos" putimą, kuomet ta negali nieko išrišti. Mat Poincar pavadė tai lygai išrišti Korfu salos klausimą, ir Francuzija nesulaukia jokių pasekmių.

ITALIŲ MOTERIŲ "MIRTIES BATALIJONAS".

Venice, Italijoje. Mylios atstume nuo čia yra salukė vardu Murano, kurioje įsikuręs miestelis tuom patim vardu. Venicijos valdžia išleido prisakymą miestelį prijungt prie Ve-

nicijos ir panaikint miestelio valdžią, iškraustant jo kanceliarijas į Veniciją. Kada atvyko valdininkai ir talkininkai iškraustyt miestelio valdžią, 500 moterų, panaikint mokesčius už įėjus anglių kasyklų savininkams, tuvais, stoji gint savo miestą, bet vyrai greitai jas suvaldė, nuginklavo ir miestelio valdžią iškraustė.

BAVARIJOS REVOLIUCIONIERIAI SUSKILĖ.

Munich, Vokietijoje. Bavarijoje susikurusi revoliucionierių valdžia galutinai suskilo, ir visi vadai nurimo. Berlyną pasiekia žinios nuo pačių revoliucijų kurusių politikierių, pažymincios, kad visi Bavarijos žmonės ramiai laukė naujų Vokietijoje rinkimų, kurie įvyks ateinančiais metais (pažymėt reikia, kad kaip tik Francuzijos priemeris nepasisekė pertraukimas ryšių su Anglija, tuojaus Vokietijoje revoliucijos nurimo; reikštų, kad tą viską Vokietijoje kurė vieni tik francuzai).

ITALIJOS KARALIUS IŠVAIKĖ PARLAMENTĄ.

Roma, Italijoje. Pareikalavus priemerui Mussolini, karalius Emanuelis raštu paliepė parlamentui išsiskirstyt, ką tas be pasipriešinimų ir padarė. Tas reikią kaip ir parlamento išvaikymu, nors su neiškiu tikslu. Mat Mussolini įvedęs siokią tvarką, užsigėidė parlamente turėt facistus, kurių partija jau sutvirtėjo. Rinkimai turėjo atsibut Sausio mėnesyje, bet, kad facistams davus išsidirbt, rinkimai nukelta į Balandžio mėnesį ateinančiame pavasaryje.

KVIEČIA KOVON SU BOLŠEVIZMU.

Louisville, Ky. Čia atsibuvo pašventimas kampinio akmens statomam naujam namui organizacijos "Elks", kurios pirmininkas McFarland po pašventimo ceremonijų pasakė griusmingą prakalbą, kviesdamas organizacijos narius kovon su bolševizmu Suvienyotose Valstijose. Jis pasakė, kad Suv. Valst. yra išleidžiama 104 bolševikų laikraščiu, kurie turi 5 milijonus skaitytojų, o tie skleidžia priešvalstybinę propagandą visuose kampuose ir tuom kuria valstybei pavojų.

KOVOS UŽ PANAIKINIMĄ MOKESČIŲ.

Harrisburg, Pa. Valstijos išdininkas legislaturon inėšė savo bilių, reikalaujantį Pennsylvania valstijoje panaikint mokesčius už įėjus anglių kasyklų savininkams, kad tuom privertus juos nupigint anglių kainas. Išdininkas Snyder sako, kad jis bilių legislaturon netik inėšė, bet ir kovos visomis jėgomis, kad jis liktųsi valstijos istatymu, kadangi dėl ikišiolai kinės sistemos negalima laukt anglių atpigimo jokiū būdų.

GABENS MURINUS ATGAL AFRIKON.

San Pedro, Cal. Kunigas J. E. Lewis praėjusioje nedėlioje savo bažnyčioje pasakė parapijoniams, kad keiliauja tuojaus į San Francisco nupirktseną karaiską laivą "Brutus", kurį pakrikštys "Arka gyvojo Dievo" ir Vasario mėnesyje išplauks Afrikon su 2000 tonų maisto ir 2000 pasažierų murinų. Jis aiškina, kad murinai netinka šioje šalyje, tad geriaus išgabent juos jų prigimton šalin ir ten sutvert murinų imperiją.

ŽADA UZDARYT MOKYKLAS DĖL POLITIKOS.

Roma, Italijoje. Universitetuose ir žemesnėse mokykllose Italijoje eina mokinių politika, facistams priešinga, ir ne vienoj vietoj facistai mokiniai jau buvo apdaužyti mokiniai, kurie pačina iš tėvų ne facistų partijai priklausančių. Įpykęs užtai priemeris Mussolini išleido visoms mokykloms pagrumojimą, kad jei mokyklose nesiliaus mokinių antifacistų politikavimai, jis uždarys visas mokyklas daugeliui metų, pradedant pradinėmis ir baigiant universitetais.

DEL MEDŽIOKLĖS ZUVO DVI GYVYBĖS.

Jonesville, Md. Ukininkas McGowan išsirengė į miškų medžioklėn ir su savim išsivedė savo šešių metų dukterį. Kadangi namiškiai nesulaukdami judviejų pareiziant iki nakties vėlumai, nerimo, tad išsirengta jų jieskot. Po ilgų jieskojimų pamiškyje atrasta abu negyvu; vienas lavonas nuo kito gulėjo atstume 50 žingsnių. Iš viso ko sprendžiama, kad McGowan per klaidą turėjo nušaut mergaitę, ir paskui iš gailėsčio pats persišovė.

NUBAUDE SENATORIŲ UŽ DEGTINĖ.

Hartford, Conn. Valstijos senatorius, advokatas Covert ir aldermanas Dehm, abu iš New Britain, tapo teisme nubausti po penkis dešimts doliarų už pateisintumus nelegališkų gertuvių savininkų New Britaine, kurie pardavinėdavo degtinę. Prie to jie abu visuomet išdirbdavo tiesas, kurios priešindavosi prohibicijos aktui, nes kaip advokatai surasda vo budus kaip aktą apeit.

KANADA NE IŠILEIS S. V. ŽVEJUS.

Washington, D. C. Iš Kanados valdžios gauta raštas kuriuom prašoma paskelbt Suvienytų Valstijų žvejams, kad jie su savo laivais nuo 31 dienos Gruodžio nebus įleidžiami į Kanados vandenis. Priežastis šito uždraudimo valdžiai nepaaiškinta, tad nėra žinios kodėl Kanada tą uždraudimą išleido; spėjama vienok, kad tai Kanados kerštas už augstus muitus ant jos įgabenimų į Suvienytas Valstijas.

DIDELE AUDRA SU SNIEGO DARGANOMIS.

Seattle, Wash. Per dvidešimt aštuonias valandas didelis lytus lijo be pertraukos, paskui pradėjo snigt, ir taip per dvi paras siautė lytaus su sniegu darganos, su dideliais vėjais. Dėl tokios darganos kelios dešimtys žmonių paklydo, o šešiolikos ir visai nerandama. Prieplaukoje sudaužyti keili laivai ir žvejų valtys, su kuriomis prigėrė penki žmonės. Tokios audros žmonės neatmena nuo daugelio metų.

SKIRS TIK DU KARDINOLU.

Roma, Italijoje. Vatikano sekretorius oficiališkai paskelbęs popiežiaus valią su lyg kurios nebus daugiau svetimtaučių nominuojama kardinolais, dabar skelbia, kad bus nominuoti tik du italai, kuriais yra Evariste Lucidi ir popiežiaus auditorius, monsegnoras Aurelio Galli, ikišiol buvęs direktorium vaticano muzėjaus. Tolesnis kardinolų nominavimas sulaukomas dėl stokos jiems vietos.

RUSIJOJ VĖL BUS SIUNTIMAS SIBYRAN.

Moskva, Rusijoje. Tarybų valdžia nusprendė atnaujint carų laikais praktikuotą iš-

trėmimą į Sibirą, tik dabar ne paprastieji prasikaltėliai bus ten siunčiami, tik kazirinkai, spekuliantai, nepataisomi girtuokliai ir kiti tam panašūs nupuolėliai. Bus jie siunčiami į Nadrijską teritoriją, prie baltųjų (?) jurių ir ten palikti apsigyvenimui visam amžiui, jei ne pagis iš savo nupuolimo.

VĖL KALBAMA APIE POLICIJOS STRAIKĄ.

Boston, Mass. Vietiniai policistai įteikė savo viršininkui Wilson reikalavimą pakėlimo algų iki \$6 per dieną, nurodydami, kad New Yorko ir Newarko policistai gauna algas po \$2500 per metus, kuomet Bostone, kaip didmiestyje jie gauna tik \$1800. Viršininkas nuramino juos, kad jis pasistengs perkaltēt majorą Curley ir privės jį prie sutikimo algas pakelt. Jei algos nebus pakeltos, policistai žada straikuot.

ZEMĖS DREBĖJIMAS LOS ANGELE.

Los Angeles, Cal. Čia ir miesto aplinkėse jautėsi tris umų žemės sudrebėjimai, ir tik dėl savo umumo buvo jaučiami. Kiek smarkiau buvo jaučiami aplinkėse kalnos Wilson, tik seismografui esant sugadintam nepajiegtą pažymėt kaip drebėjimas buvo smarkus ir kaip ilgai jis tęsėsi. Dabar žmonės kalba, kad pranašai ir gali išpranašaut dideles katastrofas, kaip laikraščiuose jie skelbia.

ANTI-KLANAMS NAUJAS ISTATYMAS.

Oklahoma, City. Okla. Kiek seniaus legislaturai įteiktas bilius, reikalaujantis užgint klanams dėvėt ličynas ir marškas, didžiūma balsų tapo praleistas žemesniojo buto. Dabar reikalingas perleidimas per augštesnįjį butą ir paskui gubernatoriui bus perduotas pasirašyt, kad legislatura paskirtų baudą už šio įstatymo peržengimą. Nebraska valstija savo legislaturroje turi irgi tokį bilių, bet dar jį ne svarstė.

PARENGĖ IR ANT DANTISTŲ MEDŽIOKLĖ.

New York, N. Y. Valstijos komisija su medicinos daktarų taryba, pradėjo medžioklę ir ant dantistų. Mat susekta, kad daugelis dantistų, turinčių tik kolegijos

mokslų užbaigimo paliudyjimus, statosi save daktarais, kuomet daktaras diplomą tik universitete gauna, ir tuom pasinaudodami imasi gydymo kaip kad ir apgavingi "daktarai". Ir gerai, nes toki dantistėliai su kolegijų paliudyjimais per daug nosis rietė, nuduodami, kad jie yra "daktarai", ir tam pasidėkavojant, per daug priviso tu "dr" ant tvorų, langų ir sienų.

Vėliausios žinios.

Worcester. Miesto majoro rinkimus laimėjo republikonų kandidatas Mikas O'Hara.

Vera Cruz, Meksikos sukilėlių kariumenė eina paimt valstybės sostinę Mexico City.

Paris. Tautų Lyga susirinko Paryžiu, kad atlaikyt konferenciją su ambasadorių taryba. Bus pakeltas klausimas Lietuvos-Lenkijos reikaluose.

Paris. Vokietijoje dėl maisto stokos šios žiemos metu 20 milijonų žmonių reiks kęst badą.

London. Karalius Jurgis nepriėmė priemero Baldwin rezignaciją laikynai, Baldwin su savo gabiūtu lauks parlamento susirinkimo.

Berlin. Grekija išsiuntė Maskvon admiralą Kakalis, tartis dėl Rusijos pripažinimo Grekijos valdžios.

Washington. Suvienyotose Valstijose dalyvaus Vokietijos skolų ir turto ištyrimo konferencijoje, drauge su vakarinės Europos talkininkais.

Paris. Europos valstybės tariasi paragint Suvienytas Valstijas, kad šios imtųsi greito Meksikos revoliucijos nugniauzimo.

Cambridge. Medicinos daktaras Robb teismo tapo pasmerkts už nelegališką operaciją, nuo 5 iki 7 metų kalėjiman.

New York. Popiežius apie velykas skirs kardinolais New Yorko arcivyskupą Hayes ir Chicagos arcivyskupą Mundelein.

Berlin. Austrijoje užsikurė abelnas straiakas telefonų operatorių.

Žinios iš Lietuvos

Persija pripažino Lietuvą.

Kaunas. Lietuvos užrubežių ministerija gavo žinią iš Persijos užrubežinių reikalų ministerio Mossadeghos Sultana, kad Persijos valdžia pripažino Lietuvos nepriklausomą valstybę De Jure.

Anglijos paskola Lietuvai.

Kaunas. Anglija Lietuvai skolina 23 milijonus litų įvairiomis mašinomis ir medega geležinkeliams, taisant senus ir tiesiant naujus. Lietuva Anglijai už tai duos maisto produktus, arba tuomi mokės užtrauktą paskolą.

Lenkai uždarė prieglaudą.

Svenčionys (okupuota Lietuva). Lenkų valdininkai uždarė lietuvių vaikų prieglaudą. Vaikus įsakyta išgabent ir iškirstyt po įvairias prieglaudas Vilniuje. Švenčionyse prieglauda buvo užlaikoma vienu tik lietuvių pastangomis ir turtu.

Eina prie tvarkos.

Seirijai. Miestelis labai nešvarus. Statoma čia dabar elektros stotis miestelio apšvietimui elektros žiburiais. Ikišiol čia buvo daug vagilių, peštukų ir kitokių nenaudėlių. Dabar policijos viršininkui Valionui ėmusis griežtos priemonės, visi tie pabalos nykte išnyko.

Degtinės monopolis jau įvyksta.

Kaunas. Nuo Lapkričio dešimtos dienos Lietuvos valdžios rankosna perėjo visi degtinės sandėliai ir pardavyklos. Tuomi uždaryta visos privatiškos degtinės sunkyklos ir pardavyklos, nes degtinę nuo tos dienos pardavinės tik valdiški sandėliai.

Pinigų dirbėjų teismas.

Kaunas. Atsibuvo teismas dirbėjų netikrų pinigų po 50 centų. Teisiama turėjo but keturios ypatos, beje:

Keidanskis su sunum, Šohoras ir Steisbergas, tačiau šis pastarasis kasžinkur pasislėpė, teisman laike bylos neatėjo. Kiti trys teismo tapo pamerktais 2 metams kalėjiman. Už tokius valstybei pragaištingus darbus, rėdosi, bauda labai lengva.

Vokiečiai vieton lietuvių. Kybartai, Vilkaviškio apskr. Vietinėse įstaigose vis kaskart dauginasi vokiečiai, kurie užima tarnų vietas. Mat, Vokietijoj pritrūkusi vertė turinčių pinigų, vokiečiai per Eidkuonus vartinėmis eina per rubežių Lietuvos pusėn, kur gauna užsiėmimus, o tarnų reikalaujanti noriai juos samdo, kadangi jie dirba už mažesnes algas.

Valsčiaus viršininko darbai.

Keturvalakiai, Vilkaviškio apskr. Budežerių kaime, pas ukininką Asipauską buvo vestuvės, kuriose dalyvavo ir valsčiaus viršininkas, kuris prisigėręs svaiginančių gėrimų, susiginčijęs su Vincu Janulevičium, išsitraukęs revolverį, Janulevičių peršovė. Viršininkas Keturvalakių policijos tapo suimtas ir dabar laikomas iki teismui Vilkaviškio kalėjime.

Smetona jau liuosas.

Kaunas. Kaip jau žinoma, A. Smetona buvo nubaustas už erzinančius raštus 4000 litų, arba atbut kalėjime dvi savaites. Smetona baudos nemokėjo ir todėl tapo įmestas kalėjiman, kad ten baudą atbutų. Universiteto studentai suruošė rinkliavą, surinko aukų ir tomis užmokėjo Smetonos baudą. Dabar ponas Smetona jau liuosas.

Prieš lietuvių propagandą.

Tilžė. Neseniai pasirodžius atsišaukimams kad Tilžės kraštas atsimestų nuo Vokietijos ir prisiglaustų prie Lietuvos, vokiški laikraščiai pakėlė didelį truksmą, reikalaujant valdžios sumimt visus atsišaukimų platintojus ir sukimšt kalėjim.

man. Tik pasirodžius, kad ir vokiečiai tuos atsišaukimus platiną, laikraščiai nutilo.

Lyg išjuokimo darbas.

Skuodas. Čia imtasi visas gatves pavadint lietuviškais vardais, fokiais jos šiadien jau vadinamos, tik gėda, kad didvyrių, kaip Keistutis, Biruta ir kitų vardais pavadinčiausias ir purvniausias gata pačios prasčiausias, siaurės, o gražiausias visos vadinasi Ilgoji, Ilakių, Mosėdžio, ir kitaip. Lietuvos šventųjų vardais pavadinimas bjauresnių gatvių, išrodo lyg išjuokimo darbas.

Laiškų apvagėjas.

Kybartai, Vilkaviškio apskr. Čia tapo suimtas pačto darbininkas Vincas Luknevičius, pas kurį atrasta 100 atplėštų, iš pačto pavogtų laiškų, 100 laiškų dar ne atplėštų, 38 doliarai ir 236 litai pinigais ir už 475 litus bankos čekių. Suimtas prisipažino vogęs laiškus iš pačto ir daręs jiems operacijas, įsiekodamas pinigų. Nurodė dar vietą Bažnyčios gatvėje, kur turėjo paslėpęs dar 110 ne atplėštų laiškų.

Dėl žemės nušovė broli.

Luokė. Užviedarės kaime gyvenantis Antanas Žilvitis per tulą laiką vaidijosi su savo broliu Franu, ir vaidams nesiliaujant, Antanas savo broli peršovęs palaidojo pelkėje, pasodindamas toje vietoje eglaitę, paskui policijai davė žinią, kad jo brolis kur tai dingio. Policija vienok tuojaus nužiurėjo jį ir po ilgų įsiekojimų suradus lavoną, prispyrė Antaną prisipažint prie savo piktojo darbo. Dabar jis laikomas iki bylai Telšių kalėjime.

Baigia statyt bažnyčią.

Alvitas, Vilkaviškio apskr. Karės metu vokiečių kariumenės sugriauta garsioji šventos Onos bažnyčia galutinai baigiama jau atstatyt ir galbut šią žiemą teks iš kopyčios susikraustyti bažnyčion. Labai ilgai bažnyčia statė vokiečiai architektai, todėl kunigas Maslauskas baigimą darbo, uždėjimą stogo ir bokštų pastatymą žada pavest Lietuvos inžinierių rekomendacijai, kad darbas greičiau būtų pabaigtas.

Kratos lietuviškose spaustuvėse.

Tilžė (Mažojoj Lietuvoj). Pasklidus atsišaukimams, kad Tilžės apyrbės lietuviukai sukiltų ir nusikratatė vokiečių valdžios glaustysį prie Lietuvos, vokiečiai suskato įsiekot kas tuos atsišaukimus platino ir spaudino. Padaryta krata lietuviškoje spaustuvėje pas Jagomastą ir pas kitus spaustuvinkus, bet atsišaukimų spaudinimo vietos prirodymo visgi nieko nesurado.

Mokyklos metinės sukaktuvės.

Palanga. Sukakus metams nuo atidarymo pradinės mokyklos, rusų laikuose buvusios gimnazijos įsteigtoje kapelionas bažnyčioje atlikę ypatingas pamaldas, o globos komitetas mokykloninėse didelį Didžio Kunigaik-

APSIMOKA TAUPYTI LEIBELIUS

Šitų Gerai Žinomų Rušių Kondensuoto Pieno, nes Gausi

BRANGIŲ DOVANŲ DYKAI

Ypatingas Pasiūlymas

Suprasdami, kad daugelis šeiminkų nežino visos naudos mūsų rušių Kondensuoto Pieno, mes, The Borden Company, duodame ypatingą pasiūlymą, kuris giliuos tik aprubežiuota laiką, kad jos irgi galėtų su tomis rušimis pasipažint. Jei išpildysi kuponą apačioje šio paskelbimo ir pasiysi šiadien, tai mes pasiūsim Jums Paveiksluotą Premijų Katalogą, kartu su Ypatinga Premijų korta, kuri skaitysis kaip 10 dovanotinių leibelų.

Sekamos Premijų Krautuvės duos Jums už tą Kortą ir visus Magnolia ar Star Pieno leibelius, kuriuos dar turėsit, dovanų. Nuo pirkėjo turinčio 40 arba daugiau leibelų bus priimama tik viena Ypatinga Korta.

MUSŲ DOVANŲ KRAUTUVĖ BOSTONE

Prie 89 Friend Street arti Haymarket Square.

Kitos Dovanų Krautuvės:
 FALL RIVER, MASS., 14-3rd Street, arti Bedford Street.
 NEW HAVEN, CONN., 105 Temple Street, arti Crown Street.
 BRIDGEPORT, CONN., 105 Congress Street, arti Main Street.
 PROVIDENCE, R. I., 49 Aborn Street, arti Washington St.

Mes širdingai užkvičiame Jumis aplankyti mus, nepaisant ar turit leibelius ar ne, ir peržiūrėt mūsų didelį skaičių naudingų ir gražių dovanų, kurias galite gaut visai dovanai už LEIBELIUS.

Jei nėra krautuvės Jusų miestely, kuri apmokėtų šituos leibelius ir Ypatingą Premijų Kortą, pasiusk juos į Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York City, kartu su numeriu tos dovanos, kurią rasit Paveiksluotame Premijų Kataloge, ir mes tą dovaną pasiūsim dykai.

Tavo Grosninkas laiko tik vieną ar dvi šitų Borden's Premijuotų Kondensuoto Pieno rušių. Prašyk tik tų Bordeno Blėšnių, kurios duoda brangias dovanas už leibelius.

KUPONAS:

Borden's Premium Co., Inc., 44 Hudson St., New York, N. Y.

Prašau man prisiust Premijų Kortą kaip garsinta.

VARDAS

ADRESAS 1) (Lithuanian)

šio Keistučio paveikslą, kuris pakabinta ant mokyklos sienos. Toliaus mokinių tėvai ir globos komiteto nariai susitarė pagamint prašymą apšvietos ministerijai, kad ta leistų pakeist mokyklos vardą, iš šventosios Marijos, į Kunigaikščio Keistučio, kadangi Palangą istorija riša su Keistučiu.

Pusėtinai skaito laikraščius.

Papilis. Į vietinį pačtą ateina 2084 laikraščiai. Tuose yra Lietuvos laikraščių šiaip:

- "Lietuvos" 108 egz.
- "Lietuvos Ukininko" 480
- "Lietuvos Dirvos" 24 egz.
- "Vyriausybės žinių" 96
- "Lietuvos žinių" 100 egz.
- "Ukininko" 192 egz.
- "Tėvynės sargo" 10 egz.
- "Dzien Kowenski" 10 egz.
- "Darbininko" 24 egz.
- "Vienybės" 96 egz.
- "Trimito" 40 egz.
- "Socialdemokrato" 156 egz.
- "Biržų žinių" 40 egz.
- "Widomosci rolnice" 48
- "Medicinos" 24 egz.
- "Pavasario" 216 egz.

Amerikos lietuviškų laikraščių:

- "Amerikos Lietuvio" 30
- "Dirvos" 18 egz.
- "Darbininko" 24 egz.
- "Keleivio" 26 egz.
- "Naujienu" 20 egz.
- "Tėvynės" 24 egz.
- Prieto dar vietinio "Musų žodis" 50 egz.

ŽODIS VISUOMENEI.

Kuomet mūsų sostinė yra mūsų priešų rankose, kuomet dalis mūsų tautos dar vaitoja po svetimu jungu, kuomet mūsų valdžia, visos tautos valios išreiškėja, stato pastangas jų paliuosavimui, šventa priedermė kiekvieno piliečio yra remt ją vistomis pajiegomis.

Kadangi Vilniaus paliuosavimas reikalauja ilgai planuoto, nuosėklau darbo ne vien namie, Lietuvoj, bet ir užrubežij; kadangi viešojo opinija yra viena didžiausių galybių tarptautiškam gyvenimui, tai ir Vilniaus paliuosavimo darbe mes neprivalome jos ignoruot.

Lietuvių Informacijos Biuras ir Pavertųjų Tautų Sa-

lunga, mano įsteigti Paryžiuje 1911 m. aktyviškai dalyvavo prirengime dirvos paliuosavimui mūsų ir tulų tautų pirm ir laike didžios karės, bet 1919 m. jų veikimas tapo sulaukytas, nes jų tikslas buvo, tarytum, jau atsiektas. L. I. B. tapo likviduotas 1920 m.; jo arhyvas, spaudiniai, atskaitos perduotos užrubežių reikalų ministerijai, likvidavimo apyyskaita paskelbta spaudoj, Lietuvoj ir Amerikoj.

Gyvenimas vienok prirodė, kad ši įstaiga tapo peranksti panaikinta, mūsų tautos idealas dar toli gražu nėra atsiektas, mūsų sostinė su žymia dalia mūsų tautos ir teritorijos dar priešų rankose. Netiesotas ir neteisingas ambasadorių konferencijos nutarimas Paryžiuje Kovo 15 d. š. m. ir tautų lygos Genevoj mūsų slopinimas palieka mums galę apeliuot į viešąją pasaulio opiniją.

Atsakantiems valdžios organams bei jos įstaigoms ne visuomet patogu kreiptis į viešąją opiniją gana opiais klausimais, tam tikslui yra

reikalingos privatiškos įstaigos, kurios yra daug lanktesnės ir mažiau atsakomingos negu valdžios organai. Šiam tikslui aš pasiryžau atgavint L.I.B. ir pavertųjų Tautų Sąjungą su jų periodiškais leidiniais: "Pro Lituania" ir "Tribune des Nationalitės" (Pavertųjų tautų tribuna) francuzų ir anglų kalbomis.

Išvengimui bergždžių gandy, paskalų ir galimų šmeižimų, skaitau reikalingu paaiškint, kad jeigu 1918-1920 m. iki steigiamojo seimo sušaukimo, aš neradau galimu darbuotis su Laiknaja valdžia principu ir taktikos skirtumo su ypatomis (p. Voldemaru ir tulais kōtais), stovėjusiais tuomet jos priešakyj—tai nuo steigiamojo seimo sušaukimų, sulyg mano paduoto paaiškjinimo pirmininkui steig. seimo p Stulginskui 12. V. 1920 m., nesilioviau rėmęs Lietuvos tiesotą valdžią visose man prienamose sferose užrubežij tiek Vilniaus, tiek Klaipėdos klausimais, ką bėrōds ir toliau esu pasiryžęs daryt. J. Gabrys.

Pasinaujinkite Prenumeratą Amerikos Lietuvio!

Labai gražiai kviečiam visus Amerikos Lietuvio skaitytojus panaujint prenumeratas. Šiomis dienomis prieš Kalėdas norėtumė mes Jums pasiuntinėti, mūsų didelius ir gražius sieninius KALENDORIUS. Todėl meldžiame nelaukt, bet tuojaus pasinaujinkite visi savo prenumeratas.

Panaujinkite ir savo giminėms į Lietuvą!

Lietuvoje skaitanti Amerikos Lietuvj jusų giminės jums dėkavoja už Amerikos Lietuvj. Šią savaitę gavome labai gražią padėkavonę nuo Jono Šereikos iš Kedorių kaimo, Butrimonių valsčiaus, Alytaus apskr. Jis širdingai dėkavoja savd švogeriui Jonui Lautackiui, kuris per pereinus du metu siuntė jam Amerikos Lietuvj.

Kas tik turite giminij ar pažįstamų Lietuvoje, jeigu norit, kad jie geresuotų, užrašykite jiems Amerikos Lietuvj ant viso meto, tai bus geriausias atminimas ir didžiausia dovana.

Amerikos Lietuvis,

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.Yearly subscription: In United States \$2.50
In Foreign Countries \$3.00
Single copies 5 cents.

Advertising rates on application.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury Street, Worcester, Mass.Metinė prenumerata: Suv. Valstijose \$2.50
Kitose valstybėse \$3.00
Pavieniai egzemplioriai 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš augšto.

Entered as Second Class matter September 29 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3 1879.

REIKIA KALBĖT BALSIAU, KAD KALBĄ
BUTŲ IR KITIEMS GALIMA GIRDĖT.

Buvo gadynė, kada rusų valdžia lietuviams buvo užrakinusi lūpas, idant lietuvių, Lietuvos žmonių kruti- nėse užtroškint jų prigimtą kalbą ir tuomi išnaikint lietuvių tautą. Apsirikto valdžia tuomi, nes buvo užmiršusi, ar gal ir visai nežinojo žmonių prigimties, kad prievartomis negalima niekad savo tikslą atsiekti. Ir ji ne atsiekė tai, ką atsiekti norėjo. Vienok dėl valdžios despotizmo lietuvių tautai parsiejo nukentėt labai daug, nes ji nespėjo greta kitų tautų lavint save politiškai, ir ačiu tam, lietuvių tauta per daugelį metų glu- dojo tamsybėje. Net ir šia- dien tarpe lietuvių yra už- tektinai juodojo pavėsio. Rods, vėlesnėji karta suska- to lavintis save ir lavint ki- tus savo brolius. Ir kuomet vėlai pradėdama, tai tankiai parsieina daug darbo panešt ir iš to nieko negaut, nes tamsybė išgalėjus nuo am- žių, yra labai sunku ką nors pertikrint, o labiausia tai negalima, kada būtinas rei- kalas spiria.

Nelabai seniai tarpe mūsų kilo garsai, kuomet Lietuva kurė savo valstybę. Balsiausi garsai kilo iševijoje. Tuomet apsižiūrėta, kad norint Lietuvos vardą išgarsint, nen- tenka jį minėt tyliai, bet rei- kia apie jį kalbėt balsiai, taip, kad mus kalbant išgir- sty ir kiti. Ir balsiau imta kalbėt. Tais laikais New Yorke susispietė burelis poli- tikų prasilavinusių lietu- vių, kaip Račkauskas, Stri- maitis, Jankauskas ir kiti, ir jie ėjo minėt Lietuvos var- dą jau ne savuose, bet sve- timtaučių įtekminguose laikraščiuose. Chicagoje ir kitur atsirado toki pat poli- tikai, kurie ėjo, lindo, prašė ir reikalavo svetimtųjų lai- kraščiuose. Chicagoje ir kitur atsirado toki pat poli- tikai, kurie ėjo, lindo, prašė ir reikalavo svetimtųjų lai- kraščiuose. Chicagoje ir kitur atsirado toki pat poli- tikai, kurie ėjo, lindo, prašė ir reikalavo svetimtųjų lai- kraščiuose.

lapiuose rusų ir vokiečių Lietuva išgraužta iš šaknų. Ir tik pasklidus gandui pla- čiai tarp svetmųjų, vėlesnie- ji mokslininkai suskato įsė- kot muzėjuose ir knygynuo- se. Susirado jie žinias apie Lietuvą ir lietuvių tautą, ir šia- dien lietuviui jau nereikia svetimtųjų aiškint kas lie- tuviai yra.

Bet to dar neužtenka. Sve- timtaučiai šiadien žino, kad yra Lietuvos valstybė ir lie- tuvių tauta. Nežino jie bet- gi ką lietuvių tauta turėjo savo praeityje. Jie nežino lietuvių tautos praeities, jos istorijos, arba žino tik labai paviršutiniai, nes Lietuvos pavergėjai nieko aiškesnio ir nuodugnesnio į savo kroni- kas ne išleido, vien tik tai, kas prisidėtų prie lietuvių praeities ir jų buvimo išty- rimo. Užtai šiadien sveti- mieji ir nežino lietuvių lita- ratūros vystymosi, nežino lietuvių tautos prakilniųjų žmonių nę jų nuveiktų mil- niškųjų darbų, nes su tuomi juos niekas nesupažindino. Anais laikais, kuomet Lietu- va vergavo svetimiams, lie- tuviai rašė tik korespon- dencijas į "Novoje vremia", į "Sant Peterburskija vie- domosti", į "Przeglad kato- licki", "Kuryer illustrowan- ny" ir kitus, tik korespon- dencijas ir švelnias kritikas, bet nieko politiško, nieko is- toriško, kas net pačius len- kus būtų supažindinęs su Lietuvos istorija ir lietuvių tauta. O nerašė jie, nes jiems grėsė pavojus iš val- džios pusės už priminimą lietuvių tautos pasakojimą ko nors apie jos garbę ir gar- bingą praeitį.

Tas galėtų but daroma šiadien. Butų galima sve- timtaučių laikraščiuose gaut vietos apipaskojimui to, kas svetimiams dar nėra ži- noma. Męs pagiriame poną K. Vidikauską, kuris lenkų savaitraštyje "Gwiazda Po- larna" parašė ilgoką straip- snuką, kuriame jis apipaso- koja apie lietuvių poetą Mai- ronį. Jis savo rašte pažymi, kad apie talentuos lietu- vius niekas ikišiol nežino ne todėl kad lietuvių jų netu- rėtų, bet todėl, kad lietuvi- ai ikišiol dar neturėjo laiko a- pie savuosius svetimiams papasakot. Jisai primena garsųjį Puškiną, Huga, Šek- spirą ir Byron'ą, ir ten pat pabrėžia, kad Maironis lie-

tuviams yra didesnis už a- nuos. Ir tokiu budu lai bent lenkai žinos dabar, kad pas lietuvius yra talentuoti, o ne taip kaip jie rašė prieš keturis metus, kad lietuvi- ai turi tik penkis inteligentus ir daugiau nieko.

Butų labai gerai, kad Lie- tuvos prakilniųjų ir garbin- gųjų žmonių biografijas ar autobiografijas imtųsi ap- rašinėti patys lietuvi- ai sve- timtaučių laikraščiuose, drauge pažymint ką jie Lie- tuvai davė ir ką davė lietu- vių tautai, panašiai kaip po- nas Vidikauskas aprašė len- kams Maironį. Kas turite liuosnesnio laiko, kas pažis- tate svetimias kalbas ir su- gėbiate tose kalbose logiškai parašyt, rašykite apie lietu- vių veikėjus ir tautos atbu- dintojus. Juk turime mės vardą velionio Valančiaus, Daukanto, Kudirkos, Saur- veino, Vileišio, Basanavi- čiaus, Burbos, Šliupo ir kitų garbiningųjų žmonių, kodėl apie juos nepapasakot sveti- miems. Apie pradžia mūsų laikraščiu, apie spaudos atsi- radimą, užgniauzimą ir vėl pražydimą, kodėl nepa- pasakot svetimiams. Juk yra žmonių, kurie tokių žinių jieško.

Dejuot apie nebuvimą vie- tos tokiems raštams patal- pint svetimųjų spaudoje, šiuomkart mums jau nepar- sieis. Yra populiariški lai- kraščiai, kad ir angliški, kaip "Literary Digest", "Chris- tian Science Monitor", "Bos- ton Evening Transcript", "Nation" ir daug kitokių, kurie tokias žinias renka, ir savaitės galo laidoje talpina kas ne išleido, vien tik tai, kas prisidėtų prie lietuvių praeities ir jų buvimo išty- rimo. Užtai šiadien sveti- mieji ir nežino lietuvių lita- ratūros vystymosi, nežino lietuvių tautos prakilniųjų žmonių nę jų nuveiktų mil- niškųjų darbų, nes su tuomi juos niekas nesupažindino. Anais laikais, kuomet Lietu- va vergavo svetimiams, lie- tuviai rašė tik korespon- dencijas į "Novoje vremia", į "Sant Peterburskija vie- domosti", į "Przeglad kato- licki", "Kuryer illustrowan- ny" ir kitus, tik korespon- dencijas ir švelnias kritikas, bet nieko politiško, nieko is- toriško, kas net pačius len- kus būtų supažindinęs su Lietuvos istorija ir lietuvių tauta. O nerašė jie, nes jiems grėsė pavojus iš val- džios pusės už priminimą lietuvių tautos pasakojimą ko nors apie jos garbę ir gar- bingą praeitį.

Anais sykais "Sandara" patarė lietuviškiems laikra- ūčiams savo skiltyse talpint politiškus raštus angliški- ai parašytus. Čia irgi sveikas patarimas, ir juomi reiktų pasinaudot. Męs tankiai prirašome daug apie lenkų žiaurumus ir politiškas va- gystas, ką męs jau keliomis eilėmis žinome. Kodėl tai neprašyt angliški- ai savuose laikraščiuose, kuriuose męs nereikalautume toli pa- siekt, bet turint savo rankoj, galima bu- tų parodyt svetimtųjų, ir tuomi mūsų pačių opini- jam išreikt. Kas turite pro- gą ir galite taisykliškai an- gliški- ai rašyt, rašykite lietu- vių laikraščiams trumpai ir aiškiai, apie Lietuvos ir lie- tuvių tautos butinuosius rei- kalus. Lietuviams reikia kal- bėt balsiau, kad ir kiti juos kalbant girdėtų, ir žinotų ką lietuvi- ai kalba.

Prezidento programos.

Susirinkus Suvienytų Val- stijų kongresui, prezidentas Coolidge kongreso susirin- kimui įteikė savo programą, kuris susideda iš 44 para- grafų, kuriais yra šie: 1). Suvienytos Valstijos turi liktis nariu tarptautiško tei- smo, 2). Užgirt valstybės iš- do ministerijos projektą su- mažinimui mokesčių (tak- sų), 3). Panaikint taip vadi- namą Spoilsmano, sistema, pasiulančią sujungt pačią su prohibicijos valdininkų bu-

ru, 4). Griežtas paklusnu- mas prohibicijos akto prie- vartai, 5). Konstitucio- nališkas priedas panaikinim- ui vaikų darbo ir mokesčių nuo sekuracijos, 6). Kolek- tavimas karės skolų iš Euro- pos valstybių, 7). Reorgani- zavimas svetimšalių patar- navimo, 8). Gražint pirkly- bos laivyną privatiškon nuo- savybėn, 9). Įvykdynt gyve- niman projektą išplėtoji- mui St. Lawrence upės van- dens ir šiauryninių vande- nų jiega, 10). Pakviest ge- ležinkelius liuosnoriai susi- jungt su valdžia, 11). Anti- linčiasis įstatymas, 12). Įstatymas reguliacijai o- ro laivyno ir sulai- kymui bevelinio telefo- no (raddio), 13). Tęst toliau imigracijos suvaržymą, 14). Įsteigt apšvietos minist- erija, 15). Rekodifikuot S. V. tiesas, 16). Suprastint fe- derališkų teismų procedu- ras, 17). Pataisyt penitencij- jų (baudžiamųjų kalėjimas) sistema, kad už darbą būtų apmokama patiems kal- niams, ir atskirt moteris ir jaunus vyrus, kurie pirmu kartu, yra prasikaltę, nuo paprastųjų kriminalistų, 18). Įsteigt indentifikacijos divizija prie teisybės minist- erijos, 19). Steigt Wash- ingtono butinas įstaigas, 20). Įstatymas prieš bjauro- jimą teritorišku vandenų laivams, 21). Rekodifikacija nevagacijos tiesų, 22). Per- krėtimas proceduros federa- liškos pirklybos komisijos, kad pādarius ją konstruk- tyviškesne, 23). Daugias reguliacijų Alaskos žvejams, 24). Daugias kariškų orlai- vių, submarinų ir pagerin- mas Panamos kanalui apsau- gos, 25). Geresnis aprupi- nimas pasitarnavusių vete- ranų-kareivių, dalyvavusių visose karėse, suteikiant dy- kas ligo bučiuose priežiuras reikalui esant, 26). Paskirt komisiją reguliavimui ir iš- rišimui ginčų darbininkų su kasyklų operatoriais laike anglių krizio, 27). Pripažini- mas valdžios skyrių prie mi- nisterijų, 28). Pagelba uk- ninkams kupervime dėl u- kio pagerinimo, finansuo- jant grūdų eksportą ir per- važos mokesčius reguliavo- jant palengvinimo laips- niais, 29). Paskirt komisiją išrišimui klausimo dėl per- leidimo Muscle Shoals tven- tūnio dirbimui ukninkams trašų, 30). Įstatymas pa- naikinimui vandens naudo- tojų mokesčių, paliekant to- liaus viešą kontrolę tuom pa- tiam projektui, 31). Pagerint girininkystę ir kelių sąly- gas, 32). Neleist kareiviams, bonus, 33). Nesidėt Suvieny- toms Valstijoms prie tautų lygos, 34). Nemažint kariu- menę nę karišką laivyną, 35). Nepripažint Rusiją, tol, kol Rusija pripažis visas buvusius carų skolas ir su- tiks šias mokėt, 36). Nedidint mokesčius nuo pelno, 37). Neduot valstybės išdo miti- sterijai naujų aktų, 38). Ne- kelt klausimo apie dabartinį Suvienytos Valstijos turi liktis nariu tarptautiško tei- smo, 2). Užgirt valstybės iš- do ministerijos projektą su- mažinimui mokesčių (tak- sų), 3). Panaikint taip vadi- namą Spoilsmano, sistema, pasiulančią sujungt pačią su prohibicijos valdininkų bu-

Lietuvių Mokslo Draugijos namus atlankius.

Beklaidžiojant pavergtos sostinės gatvėse, nejučiomis atsiduriau prie Lietuvių Mo- kslo Draugijos namo. Nieko nelaukiant ir ilgai negalvo- jant, paspaudžiau elektros skambutį ir nekantriai lau- kiau atidarymo durų. Il- gai laukt nereikėjo. Pasi- girdo už durų lengvi žings- niai, raktas duryse subra- škėjo ir atsidarė dury. Pa- mačiau stovintį prieš mane dr. J. Basanavičių.

Taip... dr. Basanavičių. Tai vienas šio mūsų atgimusios tautos patriarko vardas su- tojudina kiekvieno lietuvi- o kraują. Juk aiškiai kiekvie- nas sau prisimena, ir žino, kad jis, jis ne kas kitas pa- kėlė balsą prieš besimaudan- tį kraujuose dvigalvį erelį. Jis pirmas numatė, kad lie- tuviai, kaip amžius gyva- vusi tauta, kurios nieks ir jokia galybės neįstengs galu- tinau sumindžiot, burėsi ka- da nors atbust, pasikelt.

Tuomet, kai aplinkui vieš- patavo baisiausia naktis, kai Syburo apskurantai min- džiojo pavergę Lietuvos kraštą, neleido viešai pra- bilt, neleido spaudinto žo- džio turėt, šis senelis, kuris su šypsa lupose atidarė man duris, pakėlė balsą ir užžie- bė pirmą švyturį tamsioje naktėje.

Ir štai, matau šį šventą se- nelį prieš save, kalbuosi su juomi, tarytum su artimiausiu draugu. Senas ir žilas dabar jau šis mūsų patriar- kas, bet nežiurint į tai, se- nelio akyse galima išskaityt tą neilstančią jo jiega, tą patį gyvenimą, su kuriuom jis dirbo visą amžių lietuvių tautos atgijimui naudai.

Mandagiai atsiprašiau se- nelio, kad gal kartais su- trukdžiau, ir paprašiau, kiek tai yra galima leist ap- lankyt L.M. Draugiją. Sene- lis su mielu noru sutiko ir tuojuos padėjė į šalį savo mo, 42). Neleist tiesas, lei- džiančias federališkai val- džiai paimt kasyklų operavi- mą, 43). Neskirt kainas u- kio produktams, 44). Nevie- nyt karišką ministeriją su laivyno ministerija.

Tai yra prezidento pasi- ūlymai kongresui, kuris turės užtektinai darbo, kol už juos išsiginėys.

Ant vietos nestovi.

Kaip jau žinome, progres- sas slenka vis pirmyn. Nie- kas ant vietos nestovi, vis- kas slenka, progresuoja. Tas jau žinoma, bet, kad kalnai ir triobos ant vietos nestovė- tų, tai tik dabar tai apreiš- kė Kalifornijos geologas daktaras Baley Willis. Su- lyg jo tikrinimo, kalnas Ta- malipas, nuo 1900 m. ir kal- nas Diabo, pasislinko į piet- ryčius — pirmasis penkias, antrasis pusketvirtos pėdos, ir Point Reyes į šiaurę pasi- slinko vienuolika pėdų. To- lianasis kalnų pusketvirtas yra veiksmėje netoli Sant Louis Obispo, kur geležin- kelio stotis jau yra pasis- linkus penkiolika pėdų. Tie visi pasislinkimai užte- mta po žemės drebėjimų pietu- se nuo San Juan Batista.

užsiemimą, nusivedė mane į tolimesnius, tamsesnius kambarius.

Pirmame kambaryje, i- kurį užėjova, yra sukrauta knygos. Kaip akia mest, vi- sos lentynos pilnos knygų. Žinoma, daugiausia svetimoi- mis kalbomis, nes lietuvių literatūra ne tokia yra gau- si, palyginant su pasaulio literatūra. Antrame kam- baryje taip pat daugiausia knygos. Bet šalia knygų, po stiklu yra tvarkiai su- krauta taip vad. "perkuno kulkos", kurių Lietuvos lau- kuose randama labai daug. Tai yra liekanos labai senų laikų. Gana charakteriškai yra išgręžta skylė, i kurią be abejo buvo užmaunama ko- tas. Visos šitos "perkuno kulkos" yra mūsų laikų kir- vio pavidalo, tik be abejo, la- bai prastai ir netobulai ap- dirbtos. Ir šitų "perkuno kulku" čia yra gana daug. Aplankę dar vieną knygyno kambarį, įėjome i naują kambarį, kuris buvo visai tamsus. Čia yra nors ne- didelis, mūsų Draugijos muzėjus"—paaiškino atida- rydamas langines, garbin- gas senelis.

Kambarys nemažas ir vi- sas užkrautas senoviškais daiktais. Pirmiausia tai metasi i akis gana didelis ir jau gerokai surudijęs kry- žėivių šalmas, ir kitos gele- žinių drabužių liekanos. "Be abejo, kad tai yra vie- no tų mūsų amžių priešų gy- nimosi nuo lietuvių apdarai. Šios geležinių apdarų lieka- nos yra rastos bekasant pel- kes, tai reiškia, bėgo nuo lie- tuvių persekiojimo, ir pelkė- se gavo galą". Taip pasako- jęs senelis, rodydamas man šiuos surudijusius geleži- nius drabužius.

Ant stalo guli kelias la- bai senos formos aprūdiju- sios durklų ir vienas lankas, kuris buvo vartojamas ne- žinant dar parako. Pasi- eniais stovi tvarkiai, eilėje spintos, kuriose sukrauta taip pat senoviški daiktai. Daugiausiai tai žalvariniai moterių papuošalai, kurie ant storo popieriaus tvarkiai susagstyti. Yra kelias ir sidabrinių, vyriškų sagčių. Ir daug, labai daug parodė man senoviškų daiktų, aiš- kindamas apie jų senovišku- mą.

Pagalios, paeilui eidami atėjom i senovės knygų biblioteką. Čia man daktaras parodė seniausią lietuvių kalbos knygą, tai Bretkuno Pastilą, kuri gana strėpiai y- ras aptaisyta pergaminu. Ir ant kurio yra spaudinta ka- žinkas žydų kalba. Toliau parodė Pastilą kun. Dauk- šos, kuri yra daug didesnė už Pastilą Bretkuno. Kaip labai didelę retenybę teko pamatyti Sirvydo žodyną: "Dictionarium triumlingua- rium", tai yra lenkų, lotynų ir lietuvių. Toliaus dakta- ras parodė rankraščius. Rankraščiai rašyta labai strėpiai, su atsidejimu, ir visai aiškiai. "Šie rankra- ūčiai rašyti tuomet, kai rusų valdžia buvo užgniauzusi lietuvių spaudą"—paaiškino daktaras Basanavičius.

Einam arčiau prisžiuri- nėt tiems rankraščiams; ta-

rytum matydami tą nelai- mingą lietuvi, kuriam lemta buvo kęst toki laikai. Visi rankraščiai rašyta ne atski- ruose lapuose, bet knygo- se. Ypač įdomus yra rankraštis apie Kristaus gyvenimą. Pa- rašyta apie porą šimtų pus- lapių ir taip aiškiai, taip su- prantamai, kad tarytum būtų tai ne ranka rašyta, bet spaudinta.

Ir rašėjas, matyt buvo vi- sai jaunas, nes raštas užai, nepabaigus nę skyriaus, už- baigtas ir ant galo visai ki- tokių šriftu parašyta: "Čia atėjo "pavestka" eit i kariu- menę, ir plunksna išvirto iš rankų".

Tai mat kokia laimė suti- ko jauną, nenuilstantį rašė- ją, kuris be abejo buvo pasi- žadėjęs parašyt visą Kris- taus gyvenimą. Ir visi abel- nai rankraščiai buvo dau- giausia tikybinio turinio. Mat tuomet lietuvi- ai apie netikybinus raštus ir ma- nyt nemanė. Ir tokių rank- raščių prikrauta pilna spin- ta. Tai yra amžinas doku- mentas, neišnaikinamas is- torijos faktas, kuris liudys ateinančioms kartoms, ko- kiose aplinkybėse gyveno tuomet lietuvi- ai ir kaip jie buvo rusų valdžios laikomi.

Tai yra kruvinasis rusų barbarizmo faktas, kuris veikė XIX ir XX amžiuose, kai tuom tarpu Europoje ir visame pasaulyje skambėjo laisvės, mokslo ir kultūros o- balsiai.

Ilgai dar žiūrėjau tų bran- genybių, kurios liudyte liu- dija, kad męs tuom atžvil- giu esame daug laimingesni, nors ir męs dar veikame ver- gijos jungą. Ant sienų kabō senesniųjų lietuvių veikėjų portretai, kurie rimtai žiuri i apsilankiusius, priminda- mi, kad ir męs neturime ap- leist rankas, neprivalome dirbant tautos atgimimo dirvoje, nuilst.

Baigiant apžiūrėt muzėjų, patėmijau kabantį ant sie- nos gana įdomų žemlapį. Pradėjau prisiziurinėti ar- čiau. Žemlapis nupieštas paties dr. Basanavičiaus. Di- dumo gana nemažas. Kabo ant sienos kairėje pusėje są- rašas Amerikos lietuvių laikraščiu, ir iš kiekvieno laikraščio tryška spinduliai i Lietuvos kraštą. Ir tie spin- duliai yra saulės spinduliai pavidalo. Toliau pat saulės formoje surašyta einantieji Prusuose lietuvių laikra- ūčiai. Ir dar porą laikraščiu, einančių Šveicarijoj. Ir visi šie laikraščiai švietė tamso- je paskendusiai Lietuvai, budindami ją iš gilaus mie- go. Ir tie visi šviesos nešė- jai skleidė juodus, dengian- čius Lietuvą debesis, ir... iš- aušo nepriklausomybės au- sra.

Pasikalbėję dar valandė- su šiuom Lietuvos patriar- ku, paspaudęs jo dešinę ir padėkavojęs už paaiškini- mus, apleidau L. M. Draugi- jos namus. Eidamas iš na- mų, jaučiau, kad šiuose na- muose, tarpe senovės lieka- nių gyvena tas garbingas se- nelis, tikrasis Lietuvos patriarkas, ir dirba jis dabar nenuilsdamas, duodamas visiems lietuviams pasiauka- vimo už tėvynę, pavyzdį.

Vilnius, G. Ainis.
I—XI—23.

LIETUVIAI AMERIKOJ

GARDNER, MASS.

Šis-tas iš komunistų dirvono.

Komunistų skundas prieš šv. Petro ir Pauliaus draugiją ir tautiškuosius lietuvius, Superior teisme užsibaigė su komunistų pralaimėjimu.

Nė vienos lietuvių kolonijoje lietuviai radikalai, arba komunistai, taip daug nekentėjo kaip Gardnerį. Tiesa sakant, jie čia stipriausiai laikosi negu kur didmiesčiuose, ar bent vidutiniškuose miestuose.

Laikuose, kuomet egzistavo LSS. Gardneris 89 kuopa buvo didžiausia ir skaitlingiausia iš visos sąjungos. Socialistams vadovavo Jonas ir Vincas Ivanavičiai ir Damininkas Klinga. Šie vyrų buvo rimti, todėl ir socialistai visuomenėje turėjo įtekmę.

Socialistai talkoj tautininkams.

Metuose 1916, Lapkričio 1 dienoj, socialistai padėjo tautiškos dvasios lietuviams surengt Lietuvos šelpimo viešą rinklevą. Socialistai vaidindavo neblogus veikalus, kaip Fromo Gužučio ir Br. Vargšo. Socialistų kalbėtojai buvo tai Bagočius, tai Mikelsonas, tai Antonov'as, tai Neviackas. Gardnerio lietuviai socialistai sudėjo \$2000 socialistų sąjungos namui. O kiek jie sudėjo truso ir energijos "Kovos" pakėlimui, tuometinio socialistų laikraščio, vargiai kas apskaitys.

Ivanaičiam ir Klingai išvažiavus iš Gardnerio, socialistams ėmė vadovaut Vaitiekai, Pilkauskas, Rainis ir kiti. Šitie buvo žinomi kaip laisviečiai, ir jie kalbėtojai kvietė jau Jukelį, Bimbą, Andriulį ir Mizarą. Šitie kalbėtojai, arba "Laisvės" draugai ar vienminčiai, didžiausius kalnus suvertė ant keleiviečių ir abelai ant viso socializmo. Tokiu būdu LSS. 89 kuopa 1 dienoj Rugsėjo 1919 metuose, dalyvaujant Jukeliui, vienbalsiai buvo palaidota, ir jos vietoj sutvarta komunistų kuopa (skaityk "Laisvėje" korespondenciją iš Gardnerio, 15 d. Rugsėjo, 1919 m.).

Komunistų kuopos gyvavimas.

Nuo Rugsėjo 1 dienos 1919 metų, komunistų partijos kuopa, arba geriausiai sakant, jos nariai komunistai labai didžiavosi taip savo skaitlingumu kaip savo veiklumu. Tuli lietuviai perspėdavo komunistus, kad jie, kaip nepiliečiai, arba svetimišaliai, vadydami propagandą prieš dabartinę valdžią ir valstybės rėdą, gali papult bėdon, dėlei tvirkimo taip vadinamo įstatymo "Anarchy act". Mat Massachusetts valstija turi specialią įstatymą dėl svetimšalių, priešvalstybinių gaivalų baudimui.

Komunistai rėkdami atsakydavo: "Mēs turime čarterį, mūsų kuopa legališka, mēs darome ką mēs norime". Prieš pat galą 1919 metų, į Gardnerį atsilankė "Laisvės" išgirtas kalbėtojas (pavardę apeldžiame, nesvarbu). Kalbėtojas išgyrė Rusijos bolševikų rėdą, išniekino socialistus, užtai, kad tie dar tiki, jog visuomenė dar nepriaugus generališka, proletariškai revoliucijai. Kalbėtojas iš kokios tai knygos, Trockio parašytos, publikai skaitė autoriaus žodžius, kad "Amerikos visuomenė jau priaugus prieš tokios nuo 50 metų".

Policija kalbėtoją areštavo.

Policija įsitēmijo, kad kalbėtojas tvirkina Massachusetts valstijos įstatymą, išleistą 1917 metuose, ir kalbėtoją areštavo. Komunistai nenorėjo, kad "Laisvės" bendradarbis kalėjime sėdėtų, tad sudėjo \$2000 užstato. Dėjo kas dešimtis, kas šimtą ir trisdešimtine, viena, karščiausia komunistė B. davė \$700. Tokiu būdu komunistų oratorius už \$2000 užstato buvo paleistas iki teismui, kuris privalėjo atsibut už savaitės. Teismo dienoje komunistų "muclninkas" nepasirodė, ir tokiu būdu teismas visą užstatą užgrėbė.

Tas atsitikimas komunistus vietomis labai sunervavo. Kaikurie jų, o ypatinčiai jų bobelkos, net viešai, gatvėse, įžeidinėjo ne kumunistus. Užtai vieną tokių bobelkų teismas išrėmė iš Gardnerio miesto, o kitą įmetė mėnesiui laiko kalėjimui, kad atsivėdintų. Metuose 1920, kada Suvienytų Valstijų valdžia medžiojo visoje šalyje komunistus, čia taipgi areštavo 10 lietuvių komunistų.

Užsigynė savo vardo ir darbų.

Pirma to atsitikimo lietuvių komunistai buvo labai drasūs priešvalstybiniai gaivalai, ir beveik kiekvienas viešai didžiavosi esąs komunistų kuopos nariu. Bet kuomet kelis areštavo ir išgautė Dear salą, ir ten juos ėmė kamantinėti, jie užsigynė esą komunistais arba priešvalstybinės propagandos skleidėjais, ir tuomi jie pasirodė netik bailiais, bet ir žiopliais. Prieš kelias dienas jie toki buvo narsūs ir drasūs, bet kaip tik jų oratorius areštavo, jie jau policijos viršininkams pasakoja, kad jie turi legališkos partijos čarterį, kad jų nariai ir toki, kad jų kuopos valdyboje toki ir toki žmonės.

Kada areštuotieji Dear saloje užsigynė esą komunistais, valdžia pasikvietė iš Gardner kelis piliečius, kaip A. Nalivaiką, teismų vertiką, "Gardner daily news" reporterį M. Stakeną, Joną Lyką, Endrikį. Šie žmonės paaiškino tai ką įstatymas reikalauja nuo kiekvieno liudininko—teisybė, teisybė, ir atsakė į kiekvieną klausimą.

Nepasiganėdinimas liudininkais.

Komunistai nepasiganėdinu liudininkais piliečiais, ir

jie kur tai kitame mieste susijieškojo prastos advokatėlius, ir per tuos užvedė cilylišką bylą Worcesterio apskričio teisme. Skundėjai reikalavo atlyginimo \$10,000 už įžeidimą jų garbės (o prastieji advokatai to tik ir laukia). Užvesdami jie bylą buvo tikėje, kad visos bylos išlaidas apmokės koks tai Furd is Brooklyn, kuris neva buvo žadėjęs. Sudėjo jie \$500 ir tuos įteikė Fitchburgo advokatoms bylos vedimui. Kadangi gero skundo užvedimui nebuvo pamato, tad teismo sekretorius įnešė skundą tik už lengvą garbės įžeidimą.

Komunistai pamatė, kad niekaš ne areštuoja skundžiamuosius, eina pas advokatus. Advokatai kaip advokatai. Jei turi pinigų, tai tik duok jiems. Taip ir tada pasakė: "Na, duokit dar penkis šimtus, mēs mėginsime jus areštuoti". O kadangi Brooklyno bolševikų fondas jau buvo ištuštintas Laisvės popieros fondu, tad parsijėjo patiems kišenių pakrapštyt.

Areštavimo nesulaukimas.

Sukrapštė porą šimtu, įdavė juos advokatoms, ir laukia kada bus suimti "išdavikai". Laukia mėnesį, laukia porą, ir pusę metų, ir metai, ir nieks nesidaro. Kiti pradėjo manyt, kad neverta su buržuajais prasidėt, vistiek niekas ne išeis iš to visko, tik kešenius parsieis ištuštint.

Birželio mėnesio gale, 1922 m. betgi advokatai iškėlė bylą apskričio teisme. Vietoj kad kamantinėt skundikus, kedo pačius skundėjus, įtraukė į tuos komunistus, kurie nebuvo areštuoti, ir visas jų priešvalstybines įtrigas sutraukė teismo statutan. Dabar skundikai kėlikė teisėją Burns, kad tas kaipo katalikas ir airis, tikrai skęstuosius išteisins. Advokatai pareikalavo dar \$500.

Kitas nepasisekimas.

Kitas nepasisekimas komunistams pasipainiojo su šv. Petro ir Pauliaus draugija. Mat, kada Gardneris gyvavo komunistų kuopa, vieną kartą Bimbą komunistus bemokindamas kaip reikia griaut buržuaziską sistemą, patarė eit į katalikiškas ir tautiškas draugijas ir ten gręžt komunistiškas skyles. Dėl tokios Bimbos strategijos, tuojais visi susitarė eit prie grynai katalikiškos, pašelpinės š. Petro ir Pauliaus draugijos. Tautininkai katalikus perspėjo, kad jiems komunistai įves betvarkę ir kitaip suvadžios. Katalikai pamėgdžiojo tautininkams: "Ką jūs žinot, šliuptarniai? Iš jės tarpo tik kyla visoki šimkai, Rimkai, ir kitoki bedieviai". Mat tada "Darbininkas", arba geriau sakant Kemėšis visokiais budais edė centralinio komiteto atstovų kompozitorių šimkų ir publicistą A. Rimką.

Komunistų šposas katalikams.

Ilgai nelaukus įvyko šs. Petro ir Pauliaus draugioj "akcidentas". Komunistai įsižiūrėjo, kad katalikai menkai lanko susirinkimus, o

jei kurie ateina, tai užsimokėjo duoklę, ir—marš per duris.

Taip viename paprastame susirinkime, kada katalikų buvo tik mažuma, komunistai pervarė nutarimą, kuriuomi panaikinta "viešpaties malda" (tėve mūsų) ir jos vieton nutarta kalbėt punktą iš komunistų himno. Tokiu būdu, vienu vakaru, ramiausia ir didžiausia Gardnerio lietuvių draugystė, grynai katalikiška, virto komunistiška!

Nuokart katalikai manė, kad tas bus tik juokai. Atėina sekantis susirinkimas, protokolą perskaičius, komunistai didžiuma balsų nutarimą patvirtino, ir tokiu būdu nutarimas liekasi jau įstatymu. Ir trečią susirinkime jau nekalbama prieš susirinkimo atidarymą "tėve mūsų", bet bolševikų himno punktas...

Katalikų akys atsidarė.

Dabar jau katalikai aiškiai pamatė, kad čia juokų nėra. Tuojais tili susirinkimo—duj į policiją. Atsiveda policistą Joną Družinską. Komunistai akis pastatė ir tuoj ėmė klausit "ko tu čia, buržuaju?". Policistas atsako: "Mane vyrų čia kvietė tvarką dabot, aš atėjau". Jonas Litvinskas, komunistų tarškalas, visu balsu atsiliopė: "Mūs čia didžiuma, ir mūs čia tvarka".

Policistas Litvinską pakvietė prie tvarkos. Litvinskas tuoj—pupt! policistui į ausį. Policistas Litvinską už apikaklės ir išsitempė per duris, nūsivedė kalėjiman. Susirinkime kilo betvarkė.

Katalikų panika.

Katalikai nusitvėrė protokolų ir finansų knygas ir kitus dalykus, kurie buvo jų žmonių rankose, ir per duris. Išdo sekretorius buvo komunistas. Likę komunistai vistiek varo susirinkimą tolyn, kad ir be knygu, jie skaitos didžiuma. Reikia pripažint, kad jų didžiuma čia ir buvo, nes jie visus žioplesniuosius katalikus savo pusen pasitraukė.

Į ketvirtą susirinkimą pakviesta jau advokatas Corney. Advokatas paaiškina, kad praėjusiu dviejų susirinkimų tarimas nelegališkas dėlto, kad jis griauja netik draugijos pamatinis įstatymus, bet ir valstijos apdraudus ar pašelpos tokius įstatymus laužo, nežiurint, kad tai didžiumos butų tarimas, vistiek jis nelegališkas.

Advokatas liepė visiems tiems, kurie nenori pildyt draugijos konstituciją ir stovėti už tuos nelegališkus nutarimus, pereit į kitą pusę. Visi komunistai ir žioplėji katalikai, perėjo kairėn pusėn. Advokatas surašė visus kairėje pusėje sustojusius, ir jiems pasakė: "Jūs visi esate tie tikrieji trukšmadari, komunistai, ir nuo šio susirinkimo jūs esate iš draugijos išbraukti".

Bėgo išimt draugystės pinigus.

Rytojaus sulaukus, komunistai nubėgo į banką, kad išimt draugystės pinigus. Banko išdinininkas pasakė jiems: "pinigai ne jės ir jų negausite". Vienok dėlei

katalikų žioplumo, komunistai buvo pasigriebę draugijos čarterį, ir todėl jie gavo progą prisikabint prie bankos. Jie apskundė banką, kam ta mažumai išdavė pinigūs, ir skundžiant banką, į teismą įtraukė ir visą draugiją.

Valdžia, dėlei tokio mišraus skundo, bylą įdavė ištyrimui taikos teismui. Byla buvo tardoma per tryliką dienų, dalyvaujant trims advokatoms: du iš pusės skundikų arba komunistų, ir vienas iš pusės katalikų. Nuosprendis virto katalikų pusėn; banka ir išdo nusisavintojai tapo išteisinti. Tokių teismo nuosprendžių komunistai nepasiganėdino ir apeliavo į augštesnį teismą.

Apeliacijos teismas.

Praėjusios vasaros Birželio pabaigoje, Worcesterio apskričio teismas patvirtino taikos teismo nuosprendį, ir tuomi užgyrė komunistų pralaimėjimą.

Pralaimėjimas butų nieko sau, jei nereiktų už tai užmokėt. Skundikai, skusdami tikėjosi, kad jei ir negaus visą draugijos išdą, tai pusę jo, butinai. Taip jiems įkalbėjo advokatas. Draugija turėjo \$3000, tad jie ir tikėjosi tikrai gaut \$1,500, bet nelaimei, jie negavo nė centų, ir dar kaipo skundą pralaimėję, turi advokatai užmokėt \$875.

Skundikai savo advokatoms yra davę dar tik \$400. Advokatai gudrus prie pinigų. Kada ėmė bylą, sakė, kad byla nekainuos nė \$200. Bet dabar, po teismui, siunchia skundėjams atskaitą \$875.

Mokės ne visi skundėjai.

Skundą advokatoms įdavus, kaikurie iš skundikų nuėjautė, kad reiks pripildyt advokatų kiauri maišai, tai kur gudresni, tuojais išdumė: vieni į Hartford, kiti į Brooklyn, kiti dar kitur. Bet advokatai to nenusigasta. Jie drasiai sako: Amerikoj niekas dykai nedirba, taip ir mēs nedirbsime. Mokėkite kad ir po 3, 4 ar 5 doliaris nuo kiekvienos savo algos.

Mokėk ir gana... Užvilkus atskaitos užmokėjimą, reiks mokėt 10% palukų. Ir kuo ilgiau atskaitos užmokėjimas vilksis, tuom daugiau tų palukų augs.

Tokiu būdu Gardnerio lietuvių komunistams utopija kainavo \$5000.

Ir tai dar ne visas.

Kada distrikto teismas užgrėbė \$2000 užstato už sureštuotą kalbėtoją, kaip pradžioje šio rašto minėjau, tai sakoma, kad komunistai buvo skundę ir distrikto teismą, kad prievarta atėmus užgrėbtą užstatą, kuris likote tie tikrieji trukšmadari, komunistai, ir nuo šio susirinkimo jūs esate iš draugijos išbraukti".

talizma, verskim šį pasaulį, iš pamatų" ir kitas savo giesmes. Vyručiai! atsiminkite paratę: "Kas pradeda akciją, tas užsitraukia reakcija". Reformatas.

WORCESTER, MASS.

"Vaidmainystė ir meilė" scenoje.

Lapkričio 29 ir Gruodžio 1 dienose Aido horas ir Lietuvių salės bendrovė, sujungtomis spēkomis scenoj statė Šilerio veikalą, penkių aktų tragediją "Vaidmainystė ir meilė". Veikale atvaidzinama kaip kanclerio fon Volterio sūnus, majoras Ferdinandas įsimyli miesto orkestros muzikantą, Millerio dukterį Luizą, gi tėvas jam tai draudžia ir verčia jį vest Hercogo pilyje užsidiariusią poniją Milford. Ferdinandas tėvui priešinasi. Mileris puola į desperaciją, pilnai tikėdamas, kad Ferdinandas jo dukterį geidžia tik suvilt, jo žmona jam priešinasi. Galiaus Ferdinandas, tėvo verčiamas nuvyksta pas poniją Milford melst jos rankos, ta atsako. Ferdinandas vėl grįšta prie Luizos. Volteris matydama, kad geroju savo sūnuo paprastos mērgaitės ne atgrės, susitaręs su savo sekretorium ir hofmaršalu, Luizos tėvus imetą kalėjiman, Luizą priverčia parašyt laišką Ferdinandui išėdimui ir iš to kyla skandalas. Volteris džiaugiasi savo tikslą atsiekęs, Ferdinandas ir Luiza puola į desperaciją ir nusiminimą. Po visų skandalų, Ferdinandas, netekęs kantrybės, dar kartą nuvyksta į Luizos namus, kur randa jau jos tėvą iš kalėjimo parėjusį, duoda jam pinigų ir įtikinančiai perkalba jį ir Luizą, kad jis tikrai Luizą gedžia vest, ir Luizos tėva išsiuntęs į pilį pasakyt, kad jis užtruks, Luizą ir pats save užnuodija; atsikubina Ferdinandui tėvas Volteris su savo sargais ir Luizos tėvas Mileris, kurių akivaizdoje abu miršta.

Toks maž daug vaidas gaunama iš veikalo. Netruksta jame augščiausiojo garbinimo ir keiksmų žačiais, velniais, gyvatėmis ir papasijai, kas padilgina dirgnsnius tamsaus klausytojo ir žiurėjojo, kuris iš viso veikalo daro sau juokus ir pliovenes.

Aktorų veikimas.

Veikalas buvo atloštas gana gerai, išimant smulkius trukumus. Mileris buvo tai originališkas miesto gyventojas; gyvas, savo dukterei gero trokštantis, maldingas žmogutis. Savo rolę atliko artistiška. Jo žmona neturėjo jokio gyvumo, kurio reikalinga tokioje desperatiškoje vaalndoje, kada vyras susirupinęs ir išsigandęs stengiasi gelbėt savo dukters dorą, kad apgynus ją ir savo namus nuo gėdos. Milerienė tokioje valandoje turėjo tik žodžius ir daugiau nieko.

Luiza gestiką turėjo neblogiausia, bet kalba jos buvo netikus, nes kalbėjo labai greitai, nykstančiu ten pat tonu, ir žodžiai jos publikai visai nepasiekė.

Volteris, kaipo kancleris, neturėjo užtektinai energijos, ir ten kur reikėjo parodyt rūstybę, jis visuomet nūdave tik abejonę. Retoriką ir kalbos toną jis turėjo gerai, bet neturėjo drasos, o pačiame gale, kada matė savo sūnų užsinuodiusiu ir merdėjančiu, visai susimaisė.

Ferdinandas buvo tikrai originališkas pulkininko tipo. Jo gestika, mimika, krupčiojimai ir visos judėjimas buvo originališkais, tik kartais per daug karščiaivosi ir todėl kalbos tonas pasidarydavo neaiškus. Šiaip jis iki galui išlaikė savo poziciją labai gerai.

Už visus geriausios lošė tai ponija Milford. Ji savo kalbos tonu, retorika, gestika, mimika, žigsniamais, alsaivismais, užsimastymais, išmėtinėjimais, desperacija ir viskuom, pasirodė tikra ponija aristokratiško kilimo. Ji savo nusiskundimais Ferdinandinui, pasakodama, kaip ji su savo sena, aukle: teko Hercogo nelaisvėn, kaip ji mokėdama tik biskį siut ir pianą skambint, turėjo pati gyvent ir savo auklę maitint, kaip auklė mirus jį vargingai gyveno, pardavinėdama savo brangius papiuosalus, už gaunamus pinigų mieto, ir kaip ant galo net paskutinę savo spilkutę pardavė, kad nupirkt valgio, nevienam ašaras išspaudė. Ji net žodžių pritrukus, mokėjo tai užslėpt taip gabiai, kad jei suflerio balsas nebūtų publikoje buvęs girdimas, niekas ir nebūtų žinojęs ko jai truksta. Reikia pasakyt tiesa—ji savo rolėje buvo tikra artistė, tikroje to žodžio prasmėje.

Sargai ir tarnai, kaipo tylinti aktoriai, nieko sau. Tik ponios Milford tarnus reikia atsimint. Kada jų ponia, besirengdama iškeliat iš Vokietijos, susisaukus visus pasakė, kad jie daugiau jau nereikalingi, visi prišiarti no prie jos, pabučiavo ranką, ir pasitraukė, lyg mediniai prie sienos atsistojo. Reikėjo išreikt gailėtį atsiseikinant, reikėjo gailėtis geros ponios, ir vienam ar kitam net nenorėt pasilikit be jos ir siulytis keliaut su ja drauge. Dabar lyg pelenų paputę, pasitraukė ir stovi.

Abelnas įspudis.

Veikalas kaip ir aktoriai šiuomkart pasirodė pergerais tokiose salėse. Jiems vieta tik pirmaeiluose teatruose. Jo vaidinimas tokiose vietose, kur susirenka žmonės, bent iš dalies, išauklėti gatvinėje dvasioje, tokį veikalą ir aktorų gabumus, tik subjaurina. Nors prieš scenos atidarymą ir prašyta publiką ramiai užsilaikyt, tai vienok ta publika užsilaike kaip žemiausios rūšies karčiamoj. Balzgijimai, pliovojimai, aktoriams pamėgdžiojimai, kvatojimai ir zuržėjimai, tiesiog nervuoja kaip rmtus žiurovus, taip ir aktorius. Būta neva pastatyta tvarkdari, kad tie padraustų tokią nemandagią publiką, bet tvarkdariai dabojo ką kitą. Jie žiurėjo į aktorius, o uždangai nusai-

APIE IVAIRIUS DAIKTUS

Kaip vandens plaukimas ir oro vėjai gauna pradžia nuo šilumos.

Kada mes kaitiname vandenį katile, vanduo kyla iš apačios į viršų nešdamas šilumą su savimi. Priežastis to kilimo yra ta, kad šiltas vanduo darosi lengvesnis už šaltą ir todėl kyla į viršų. Kada mes šildytume vandenį ne iš apačios, bet iš viršaus, vanduo pradėtų judintis ir plauktų į šalį. Panašiai priverstas yra jurių vanduo keliaut nuo saulės šilumos. Saulė nevienodai šildo visą žemę, kai kurios vietos ant žemės gauna daugiau kaitrių saulės spindulių, todėl iš tų vietų netik vanduo, bet ir oras pradeda keliauti į kitas vietas ir iš to randasi jurių vandens plaukimas ir oro vėjai. Tas yra svarbu žinoti, nes netik vanduo ir vėjai keliauja, bet su jais ir medega. Senovės laikuose, kada nebuvo garų varomų laivų, žmonės daugiau numanė apie vėjus, nes jų laivai buvo varomi tikrai vėju, ir todėl jie daugiau buvo su vėjais apsipazinę.

Tropiškios dalys žemės gauna karščiausią saulę, ir nuo tos karštos juostos pradeda savo judėjimą į vėsesnes juostas. Kada karštas oras plaukia į vėsesnes vietas, apačioje liekasi tuštuma, kurią veržiasi šalti vėjai. Tad veik nuolatinių vėjai, vieni pučia nuo pietų, karštos juostos, kiti iš šiaurės, šaltos juostos. Senovėje tuos vėjus vadinta prekybiniais vėjais, dėlto, kad jų speka buvo vienintėlis stumėjas prekybinių laivų. Jeigu žemė nesisuktų apie savo ašį, gal kitokių vėjų mes ir nežinotume, kaip tik vėjus iš pietų ir šiaurės. Karštoji žemės juosta keliauja didesniu greitumu negu vidutinio arba šaltos oro

leidus, lapsėjo į kambarį žiūrēt kaip aktorai rengiasi ar gramerojojasi. Kambarelis durys mažai kada užsitarė, ir per atviras duris matėsi kitas "tįjstras". Aktorius neramioji publika jau tiek prikankino, kad po lošimui Ferdinandas, netekęs kantrybės, išėjo už užlaidos, "davė vėnių" neramiams sutvėrimams.

Prie publiko nuvarginimo prisidėjo trukumas scenerijų. Po kiekvienai scenai uždanga nuleidžiama ir valandas reikia laukti kol uždanga pasikelia. Vieton, kad turėjus tam tikras užlaidas, kaskart scenerijos ardomos, kitos statomos, scenai pasibaigus vėl tas pats. Tokiu būdu publikai reikia išsėdēt penkias valandas, ir tai lyg daržinėje, nes pertraukos buvo kurčios. Nors pianų reikėjo paskambyt, ar kokius manologus pasakyt, kad žmonėms nedavus nuobodaut. Arba su tais žiburiais! Uždangai nusileidus, žmogus bėga užžibint žiburius. Žibins, žibins. Tai vienu užžibinti, kitus užgesina. Kaip reikia užgesint, vėl tas pats. Per daug gramozdiškumo.

juostos, ir dėl to vėjai atsiranda ir iš kitų pusių, kaip šiaurės, rytų ir pietryčių. Kartais tiedu oro plaukimai susiduria jurėse ir abu pranyksta. Taip jurininkai su savo laivais turėdavo ilgai laukti, kol persimainydavo ir atsirasdavo vėjas, kuris jų laivus toliau stumė.

Jurių vandens plaukimas.

Taipat, kaip ir vėjai ore šildomi saulės gauna pradžia judėjimo, vanduo neša šilumą į šaltus kraštus, ir neša šaltį į šiltus kraštus. Šiltesnis vanduo visada plaukia viršum šalto, gi šaltas, budamas sunkesnis, gula žemyn. Vandens, kurie yra šiaurės ledynose, keliauja į šiltus kraštus, plaukdamis apačia šilto vandens, parkeliaujančio iš šiltos juostos. Gyvūnai, esanti jurių dugne, taipgi augalai ten auganti, turi naudotis vien tuom, ką šaltas vanduo jiems suteikia. Kada tas vanduo būva šaltuose kraštuose paviršium, jis pasiēmė daug oxigeno gazų, ir tas oxigenas atplaukia su vandeniu į dugną jurių, atnešdamas maistą ten esantiems gyvūnams ir augalams. Jurių judėjimą mokslininkai palygina su žmogaus kunu, kuris visada yra kraujo šildomas. Kada kraujas, širdies varomas, teka išsišakodamas po visą kuną, jis neša kunui šilumą, maistą, ir kartu išneša iš jo sunaudotą medegą.

Šiluma nuolat eina iš vieno daikto į kitą.

Šiluma keliauja per įvairius daiktus, kol prazūdo savo spēkas, bešildydama šaltus daiktus, kaip kad vanduo tēka kol pripildo klonius ir nesulygina su savo paviršium. Šiluma pereina iš gazų į skysčius, iš skysčių į kitus daiktus. Gazus išnešioja vėjai. Vandens, perversi šilumos, plaukia vieta iš vienos. Kieti daiktai perleidžia šilumą patys per save. Jeigu mes paimame geležinę stangelę, ir vieną jos galą iškisame į ugnį, mes tuojuo įkausame šilumą, pereinančią į kitą galą, kurį mes laikome savo rankoje. Kaikuriekiti daiktai šilumą perleidžia greičiau negu kiti. Medis šilumos neperleidžia gerai; vienas galas jo gali degt, kitą galą gali paimti įranką, šilumos nejausi. Visi augalai neperleidžia šilumos per save. Taip pat ir žmogaus kunas neperleidžia šilumos iš vienos vietos į kitą, todėl gamta yra suteikusi kunui kraują, kuris greit bėgioja po kuną ir neša šilumą. Augaluose taip pat yra cirkuliacija, syvai vietoje kraujo. Geriausi perleidėjai šilumos yra metalai, ypatingai tie, kurie lengviausia perleidžia elektros srioves, kaip varis ir sidabras.

Angliakasių lempa.

Kad geležis yra geras perleidėjas šilumos, iš to pasinaudojo garsus anglas, Humphry Davy, ir sumanė aptverti angliakasių lempą dratinium sietuku. Kada alie-

jos lempukėje dega, dratas jos karščio neišleidžia, bet skirsto po visą sietuką, ir taip anglių gazas, nors karštas atsiranda, negali užsidegt. Daug gyvasčių apsaugojama minėtu sietuku.

Gamtos tiesos, kurios daboja šilumą, yra panašios į švietos tiesas. Vienok yra daiktų, per kuriuos šviesa pereina, bet kaitra nepereina. Vanduo perleidžia švietos spindulius, bet sulaiko karščio perėjimą. Nors vanduo neperleidžia karščio spindulių per save, bet visgi karštis šildo vandenį. Daiktas tik tada leidžia savo karščio ar šilumos spindulius, kada kiti daiktai aplink jį yra šaltesni. Jeigu aplinkybės yra karštos, tada deganti daiktas savo karštį aplinkinių nešildo. Karšti spinduliai eina nuo karšto daikto tik tada, kada jo aplinkės yra vėsesnės. Pats karštis vėsimoj lėtai žusta, kol neatvėsta iki aplinkinių temperatūrai. Ties faktai yra labai svarbūs žvaigždžių tyrinėtojams, kada jie riš dangiškių planetų klausimus. Mėnulis, kuris neturi savo oro, ir kurį saulės karštis tiesiog atsimuša, sukaitina jo paviršį labai karštai, bet nusišokus jam nuo saulės, jis vėl atšala. Labai karštos ir labai šaltes permainos mėnulio duoda suprast, kad ten jokia gyvybė negali užsilaikyti. Musų žemė yra pridengta gazais, daugiausia oxigeno ir nitrogenu, kurie liuosai perleidžia šilumos spindulius nuo žemės į tuštumas. Musų žemė yra šiltesnė negu jos aplinkės, dėlto ji nuolat žudo savo šilumą.

Nemuno Sunus.

Koks New Yorkas bus 21 amžiuje?

Miesto New Yorko augimas kaskart didinasi, ir tai taip žymiai, kad statistikai jau pradeda statyti klausimus, koks New Yorkas bus po kelių dešimčių metų, buitent 2000 metuose, arba pradžioje dvidešimto pirmo amžiaus. Ikišiol apskaityta, kad sulig ikišiolai kinio jo augimo, 2000 m. New Yorkas turės 28 milijonus gyventojų, jei toks pat jo spartus augimas bus ir toliau, be pertraukos. Jo rubežiai išsiplatinę išilgai upės Hudson, net iki Poughkeepsie iš vienos pusės, toli už Long salos, iki Montauk viršunės iš kitos pusės ir taip nueis į Connecticut teritoriją, iki Greenwich ir net toliau, iš trečios pusės. Jei dabartinė proporcija visų išlaidų administracijos palaikymui ir toliau bus taip didelė kaip ikišiol, tai New Yorko miesto metinis biudžetas, 2000 m. reikalaus du milijonu doliarų; o dar netai seniai, gal pora dešėtu metų nuo dabar, valdžia su nepasitikėjimu statė sau klausimus—kas bus kada visos valstybės administracijos palaikymas reikalaus vieno milijono doliarų per metus.

Pasiekę Francuzijos gyventojų skaitliu. Jei New Yorkas taip augtų, ir viskas išsipildytų, kas jam dabar pranašaujama, tai miestas savo rubežuose persikeltų per North upę, ir "prarytų" New Jersey teri-

toriją, net iki Newarkui ir gal toliaus, o kiton pusėn, taipgi "prarytų" dalį Connecticut teritorijos. Ir jei taip atsitiktų, tai klausimas, ar New Yorkas ne pasiskelbtų atskira valstija, o gal ir valstybe, iš ko galėtų kilt net ir kruvinos karės, kas galėtų išsivystyti į civiliską karę visos republikos.

Statistikus apeina tik paties New Yorko ploto didumas ir mintis, kad jei New Yorko miestas imtų savo besiplėtimu gult ant miestų ir miestelių Con. ir N. J. valstijose, juos anektuojant, tada būtų galima skaityti 2000 m. New Yorko gyventojus, nuo 35 iki 36 milijonų. Tai būtų maž daug tiek žmonių, kiek jų turi šiaurinės Francuzija.

Statistikai tiki, kad New Yorkas augs ir plėtosis išmetus į metus, nevien kaip kad jis, auga ir plėtojasi šiais pastarais laikais, bet daug sparčiau, o tai todėl, kad kas kart vietiniai, čia gimia žmonės, iš visų šalies kraštų čia atkeliauja ir apsigyvena; kaip ir ateiviai, kaskart vis labiau apsisotja ant vietos. Tuom patim laikui ir ant vietos žmonių daugybė, ir tai vis kaskart didesnė, priauga.

\$30,000,000 policijos užlaikymui.

Pastebēt tenka kaip daug pinigų bus reikalinga administracijos palaikymui, kuomet New Yorkas bus toks didelis ir žmonių skaitlingas. Šiadieniniai New Yorko rodininkai dabar nė pamanyt apie tai nenori, nes miestas šiadien taip ne proporcionaliskai auga, kad net sunku viskas persistatyt kokios tai reiktų transportacijos tik vienu žmonių pervežimui rytais ir vakarais, į visas miesto dalis?

New Yorko biudžetas 1924 metams tapo užtvirtintas sumoje trijų šimtų, septynių dešimts septynių milijonų doliarų. Tai suma, kokia sunaudota pravedimui garsiojo Panamas kanalo. Tik vienas policijos užlaikymas New Yorkui parsieina 17 milijonų doliarų, per metus. Užlaikymas mokyklų \$97,813,389,57. Ir nors tokia suma sunaudojama mokyklų užlaikymui, tai vėnok dar 90,000 vaikų mokyklose netelpa, prie to dar daug tuksantų talpinama nereguliuose suoluose. Mokyklos yra svarbiausia pozicija New Yorko budžete.

Ar paukščiai moka gerai lėkt?

Klausimą, ar paukščiai moka gerai lėkt, buvo pastatęs pirmasis francuzų mokinys, kaip paukščiai gerai laktyst? Koks paukštis gali nūlkt keturias mylias per minutą? Koks paukštis gali lėkt, persivertęs kojomis augština?

LIETUVOS APLANKYMAS.

Rašo M. Paltanavičia.

(Taša)

Daugiausia keleivių, kurie lankosi Kaune ir rengiasi į Ameriką, yra merginos, pačios pas vyrus, vaikai pas tėvus, ir seni tėvai pas vaikus. Vieną senelį užkalbinau:

—Ar tėvukas irgi rengiatės važiuot į Ameriką?

— Taip, ponuli, rengiuosi važiuot pas vaikus. Dvare, kur mes gyvenome, mums vietoje jau nėra, valdžia dvarą išdalino bežemiams, tai ir musų darbas prazūvo.

—Na, tai jūs galite gaut žemės sau ir pastot savarankiais gyventojais.

— Taip, ponuli, mums žemės duoda, bet ką mes su ta žeme veiksime? Senatvė... Dvare mes turėjome gyvenimą, karvę, kiauliu, avių, savo paselį ir net pinigų. Kol mes tą sulauksim ant savo ukės, reikia nemažai pavargt, o čia jau senatvė.

— Taip, tėvuk, sunku. Bet nepamirškite ir to, kad Amerikoj yra nemažai tokių vaikų, kurie tėvus užlaiko. Jeigu seni tėvai neduoda jokios naudos vaikams, tai vaikai tėvų Amerikoj neužlaiko, juos miestas užlaiko

Į tuos klausimus vienok atsako Henry Smith Williams, kad apgint paukščių garbę. Jis sako, kad labai stebisi tokiu klausimu.

Kaip gali laktyst kregždė.

Ponas Williams sako: Pirmiausia pamačiau kregždę, lekiančią oru taip smarkiai, kad net geriausias orlaivininkas stebėtusi tokiu greitumu ir smarkumu; rodosi ji nepaiso net savo prapulties, kuomet ji turėjo perlėkt siaurą cyto langelį, daržinės galė; atnėrus ji prie langelio, greitai sumažino savo lėkimo smarkumą, ir lėtai įlindo triobos vidun. Kitą kartą mačiau pilkąją kregždę, taip smarkiai lekiančią, be abejonės po mylę per minutą; ji smarkiai lėkė, kol atlėkė ties kaminiu, ir čia umai sulaukčius lėkimo smarkumą, patēmijo kamino vidun ir paskui ten įlindo, ir kiek patelpa, prie to dar daug tuksantų talpinama nereguliuose suoluose. Mokyklos yra svarbiausia pozicija New Yorko budžete.

Oro plaukikas.

Kregždėms išnykus iš akių, pasižvalgius erdvėse, pamačiau ką tokio slenkant padebesiais. Buvo tai pusėtino didumo slenkantis, tamsgaus lyg šešėlis. Maniau, kad tai buvo orlaivis, bet greit paabejojau, nes nesigirdėjo burzgėjimo, koki paeina nuo klausimo pastatė ir tvirtinimą, kad paukščiai gerai laktyst nemoka, bėnt nemoka taip gerai, kaip moka šių dienų žmogus, su populiariskiausiu orlaiviu. Kalba eina apie laktymą šešių ar septynių mylių augštyje. Koks paukštis taip augštai moka, ar gali laktyst? Koks paukštis gali nūlkt keturias mylias per minutą? Koks paukštis gali lėkt, persivertęs kojomis augština?

savo vargšų namuose. Todėl gal geriau būtų, kad jūs čia sau krutėdami ant savo prigimtos žemelės gyvenimą baigtumet. Bet, jeigu jusų sunus turtingas, ir tikrai žada jus užlaikyt, tai važiuokit pas jį.

Taip prisiziūredami, kaip Lietuvoje žmonės rengiasi į Ameriką, pamislinau sau: turbūt ta Amerika tai palaiminta šalis.

Nepertoli nuo Amerikos konsulio randasi ir Rusijos konsulis. Nors užlaiko daug komisorių ir dvi geras vietas, bet ten žmonelių nesimato. Niekas ten nereikalauja vizų į proletarų žemę, matomai niekas nevažiuoja ten laimės jieskot. Kartas nuo karto matytis, kaip parvažiuoja burelis iš Rusijos: apžėlę plaukais, negali pažinti, kuris žydas, kuris krikščionis, ar kitokios tautos žmogus. Vienok Lietuvoje yra daug tokių, kurie rusams tarnauja savo agitacija, ir tuomi sunkina Lietuvos žmonių gyvenimą. Kaip daugiau šalies priešu yra viduje, tai daugiau policijos reik užlaikyt. Iš daugelio prastai apmokamos policijos mažai gero gali laukt. Vieni piktadarių jiesko, kiti juos slepia. O visuomenė turi dēt pinigų dėl jų užlaikymo. Tas labai sunkina kraštą ir jos piliečiai jaučia didelę sunkenybę.

Bet gaila, kad jiems neatėina greitai į galvą toji mintis, kad dirbt savo šaliai tą darbą, kuris šiadien stovi pirmoj vietoj. Pirmoj vietoj šiadien reiktų išvystyt tautiskās susipratimas. Lietuvos liaudis dar istautėjus, dar nežino savo praeities, savo istorijos, dar nežino kas tai tautiska meilė. Jeigu žinotų, tai nesirastų tokių tamsių budelių, kaip tas, kuris paēmė moterį su trimis mergaitėmis, ir vietoje, kad jas pavėžėt tiesiu keliu, užplakė savo arklus ir nuvėžė tris verstus iš kelio, ant galo pasijuokė iš kudikių ašarų, ir su užsiganėdinimu savo laukinių jausmų, pasigirs ne vienam savo draugui. Kitas tamsuolis taip pat pasirupins tokią arba dar piktesnę rolę kitam vargšui sulōt. Tarp tokios visuomenės dar netinka platint socializmas, kuris šaukia žmogų iš vienos šalies, mylēt kitos šalies žmogų, visai kitokios rasos ir spalvos, jei jis juokiasi iš nelaimės savo tautiečio, savo šalies žmogaus, vienos giminės ir vieno kraujo. Tas visai negalima. Vienok Kauno universitete ir Mariampolės gimnazijose varoma nuolatinė propaganda socializmo, komunizmo. Reiskia, jau nuoliai nemato tos tamsybės griovio, kuriame yra Lietuva, bet tiesiog per tą tamsybės griovį nori sulipt į dangaus karalystę, kurią jie išfilozofuoja esančią labai lengvai pasiekiamo. Lietuvis, nors jis kalba lietuviskai, bet jis yra istautėjus, neturi meilės prie savo artimo, neturi meilės nē prie

savo šalies, nē prie savo valdžios. Tas pats studentėlis nešiojasi socializmą. Kaip sekretą už ančios, bet kartą gavęs kokį valdišką darbą, greitai ir pats nosį užriečia, ir su tamsia laudžia nēko netur. Jis ponas. Sako:

—Reikia skurdžius spaust, tai jie greičiau valdžią nuvers, o tada mes juos pamokinsim.

Lietuvoje yra nemažai socialistų, kurie užima vietas valdžioje, bet retai girdētis žmogus tikrai demokratiškas, kuris budamas valdžioje, kaip daugiausiai sumanus žmogus, dalintusi pilietiska dvasia.

Lietuva atgavo savo laisvę budama nesunokus, prie tos laisvės palaikymo. Dugelis surusėjė, daugelis sulenkėje, kiti taip tamsūs, paskendę tikėjimo visokiuose prietauruose, jog šviesai išimūšt jį su jų pačių istorija, kad žinotų savų tautos santikius su lenkais, su rusais, su vokiečiais, latviais ir kitais, kad galėtų ukininkas inteligentiskai su svetimtaučiu pasikalbēt, nevien tik tamsiais žodžiais, bet kaip šventos yra tautiskos tiesos, kaip sunku būtų pavėrgtu. Sumanus Lietuvos pilietis nebutų išgama ir nētarnautų nē rusams, nē lenkams; nereiktų policijos, kad ji sergētų nuo žudymo savo ir savo šalies tiesų. Bet partijos dabar išsidalinė į daugelį dalių, skubina žemint viens kitą, skubina rašyt daug prieš viens kitą, rodosi nepaisėdami, kad jų liaudis taip dar tamsi, jog važinėjant po Lietuvą žmonės kalba:—

"Laukiam ateinančių rudens. Rudenyje bus balsavimai kam Lietuva turį prigulēt? Mes balsuosime, kad prigulēt prie Amerikos, tada bus čia gerai, kaip ir Amerikoje".

Mat, vargšai istikėje į Dievo galybę, kad atėis kas tokio ir bus gerai. Labai sunku rast žmogų, kuris būtų pasitikėjęs į savo pajiegas, į savo šalies spēką. Laukt, kad kas atėis ir išgelbės, tai reiskia atsidadimā Dievo valiai, arba pagiam pražūt. Kada jie klausdavo ar istikro Amerika paims juos į savo globā, aš atsakydavau, kad apie tai Amerikoje jokios žinios nēra. O jeigu Amerika paimtų Lietuvą savo globon, tai turėtumet nē tikrą motinā, bet močiakā. Močiakā vertčia sunkiai dirbt, netinginiant, liuosame laikė varo mokintis, kol duoda tiesas pilietystės, išklausinėja visokių klausimų. Žmogus turi žinot, kiek yra apskrieiū, kiek teritorijų, kas daro tiesas miesto, apskriciū ir šalies. Žodžiu sakant, Amerika pagadintų jums visą gyvenimo skoni. Amerikoje tik tam Amerika, kas pasitaiko ir paskubina eit sulyg jos progresu: Kas atsilieka, tas yra sumintas ir atsliķes. Taigi, daug geriau, kad jūs patys auklētumetės ir progresuotumet sulyg jusų geriausias išgalės.

(Dar bus)

LIUOSOJI VALANDA.

Vietoj rykščių—bučikai.

(Nugirsta).

Ant laimės, ar nelaimės, jaunai Teklei pavyko susipažinti ir įsimylėti į vieną jauna artistą—piešėją. Teklė seniai būtų jau buvusi priešingo būvę. Teklė, mergina jauna, sveikai išauklėta, karštai pamylėjusi jauna piešėja, nekantriai laukė ir negalėjo sulauktos valandos, kurioje būtų galėjęs tapti jo moterim. Kaip ji troško kuoveikiausia ištėkėt už jo, dar labiau jos tėvai troško Teklę matyti minikės abita apsilvikiusia. Užtat tarp jos ir jos tėvų ėjo griežta kova. Pagalios pergaletojais liko jos tėvai ir jauna Teklė tapo uždaryta moterių vienuolynan.

Iškarto neapsakomai sunkų gyvenimą pajuto jauna mergelė, prievarta papuolusi nuoboduno vienuolyno gyveniman. Labiau sia ją kankino ilgėsis savo mylimojo vaiki no. Piesėjas irgi nemažiau liudėjo netekęs savo mylimos merginos. Kaip ji vienuolyne, taip lygiai ir jis ant laisvės, galvoje, suko sau smegenis: kaip čia nors retkarčiais galėjus jiedviem sueit, pasimatyt bei pasikalbėt? Jiedu tarytum trokšte troško prisiglaust vienas kitą sau, prie taip karšta meile degančios krutinės.

“Ant svieto nieko nėra negalimo, tik tam pasišventimo, pasiaukavimo reikia” — daugelis žmonių sako. Didelio pasišventimo ir pasiaukavimo reikėjo Teklei su piešėju, norintiems savo troškimus atsiekti. Bet kadangi jiedu buvo tam, visu savo kunu ir siela pasišventę, tai surado būdą, kuriuom piesėjas naudodamasis, galėjo retkarčiais savo mylimąją vienuolyne atlankyt. Nors jiedu gana atsargiai elgdavosi, bet būdri vienuolyno akis nužvelgė ir Teklė tapo apskūsta vienuolyno perdėtine.

Vienuolyne, žinoma, viešpatavo žiauri disciplina. Už mažiausią prasizengimą vienuolės budavo išvelkamos iš jų rubų, guldomos ant tam tikros kaladės ir nemielasirdingai jų nugaros kpojamos rykštėmis arba bizanus.

Tas pat laukė ir Teklę. Kuomet ji tapo apskūsta, kad ją nakčia lanko kokis svietiškas vyrųšis, be jokio iš jos pusės pasiteisinimo, tapo apkalntinta ir bauda buvo pas Kirkta išpildyt 13 dienoj Birželio mėn. Mat tuo po apkalntinimui nebaudavo dėlto, kad apkalntintosios laukdamos baudos dar tuomi pasikankintų.

Kuomet Teklė buvo apkalntinta, bauda ir baudimo laikas nuskirta, atsilankė pas ją piesėjas ir radęs labai nuliudusią, teiravosi: kame priežastis? O visą tą sužinojęs, valandėlę pamanstęs tarė:

—Pardaug nenusimink. Aš surandu vieną būdą, kuris, turiu viltį, išgelbės tave nuo plakimo rykštėmis. Aš atsilankysiu pas tave tave vakare, kada ant rytojaus tavo bauda yra nuskirta, ir pavartosime aną būdą, kuris, tikiu, išgelbės tave nuo baudos ir liksiesi išteisinta.

Sulaukęs to vakaro, piesėjas paėmęs su savim dažų ir visus įrankius, vartojamus prie piešimo, atėjo vienuolynan ir savo mylimai tarė:

—Zinai, rytoj yra švento Antano diena. Kada tave ves ant plakimo, tu šaukis jo užtarimo, o dabar, teikis nusirengt drabužius, aš tau ant nugaros nupiešiu ju paveiksą. Kada išrengei tave guldys ant kaladės plakt, tai pamatę šventojo paveiksą, neišdryns plakt, o gal dar už stebuklą paskaitys.

Kaip sakytą, taip padaryta. Piesėjas nupiešęs minikėi ant nugaros šv. Antano paveiksą, atsiveikinęs ją, išėjo.

Ant rytojaus visos minikės buvo suvartytos taip vadinaman baudimo kambarin, prisiziurēt Teklės kankinimui. Perdėtinė prisakė prasikaltėlę nurengt ir guldyt ant kaladės. Prie kaladės, viename šone ir kitame, stovėjo po kibirą vandens ir juose mirko įmerkta po penkiolika rykščių. Kada iš dalies buvo Teklė išrengta, pradėjo sekančiam melstis:

—O šventas Anutana! patrone šios dienos! Nors tu pasigailėk manęs nekaltos, tavo tarnaitės! užtark mane ir uždengkie tavo tos skaudžios baudos, kuria turėčiau nekaltai but baudžiama!

—O, tu paleistuve! Dar šventą Antaną savo griešnomis lupomis drįsti šauktis! Guldykit ją greičiau! Rykščių!...—rusčiai šaukė perdėtinė.

Minikės, kurios buvo nuskirtos plakt, patiesė ją kniupščia ant kaladės. Oi, kokis buvo visų nusistebėjimas, kada užvertę jos apatinius rubus ant galvos, išvydo ant nugaros... šventąjį Antaną! Nu, ir ką dabar daryt? Šventojo paveiksą argi plaksi? Nė kuomet!

Pamačiusi tai perdėtinė, sušuko: —Ji nekaltai buvo apskūsta! Jos malda tapo išklaudyta... Paskui priejo prie gulinčios ant kaladės Teklės, atsiklaupė ir pa bučiavo ją nugaron. Paskui pardėtinė pasėkė ir visos minikės, išbučiuodamos ją nugarą, paskaitė Teklę už nekaltą ir daugiau niekas ją, jokiame dalyke nedrįso skųst perdėtinei. Jonas širšukas.

Rudens metu.

Kad viesula rudens bidenasi į langą ir drasko mirkstančius, pageltusius lapus, O pilki debesiai apkloja visą dangų ir žemė jau nespėj sugert lietaus lašus.

Aplanko tad mane liudni atsiminimai, Šviesos vilties užgesta žiburiai tuomet, Svajonės mano miršta, kaip sode jurginiai, It laimės nemačiau, tarytum, niekuomet.

Liudnoj krutinėje pražuna įkvėpimas, Siela kaip mirštanti gamta, liudna, O ranka jau nedrįsta liest stygas auksines ir miršta lupose pradėtoji daina.

Bet vos ateini tu, o mano mylimoji, Pripildai kambarį juoku linksmu, Lai duksta viesula tuomet piktoji— Jausmu sušildytoj sieloj šviesu, ramu.

Vėl pradeda širdį vilties šviesa žibėt, Vėl rankos tiesiasi prie skambančių stygų, Vėl noris kovot, kėst ir mylėt, Te užia viesula—krutinėj daug įiegu.

Juozas Ramanauskas.

Vai, mylėc...

Vai mylėc, kad galėc,
Širdį nuramintie,
Skausmo nematyti—
Tai mylėc, kiek galėc.
Čia skausmai—ten džiaugsmi—
Laimės nematyti—
Męs skausmu išvyti—
Čia skausmai—ten džiaugsmi.

Čia vargai—ten daina,
Laimės išviliotos,
Dainos išdainuotos—
Čia vargai—ten daina.
Vai mylėc, kad galėc,
Širdį privileiotie,
Skurdui nesiduotie—
Tai mylėc, kiek galėc.
1923—IX—8. Šiaurys.

Aš mėgstu...

Aš mėgstu pavasario pirmą dvelkimą,
Aš mėgstu jaunystės pirmuosius jausmus,
Žodžiu neišreiškiamą josios troškimą
Ir meilės pirmosios kančias ir džiaugsmus.
Aš mėgstu nekaltą dangaus debesėlių,
Aušros vakarinės švelniuosius tonus,
Mėnulio šviesos paslaptinę šešėlių,
Dainelės išstolo graudingus aidus.

Aš rytmetį mėgstu, kuomet dar miega
Giruzės, paukšteliai, gamta ir žmogus,
Kad jaučia siela stebuklingą įiegą
Ir viltį, kad laimė su saule pabus.
Aš mėgstu viską, kas prakilnu ir miela,
Kad neša jausmus stebuklingai skaisčius,
Aš mėgstu viską, kas sujudina sielą,
Ir primen' jaunystės pirmuosius jausmus.
Juozas Ramanauskas.

Ko liudi, mergužė?...

Ko liudi, mergužė, nakties tamsumoj?
Ko liudi, dukružė, tokioje tylumoj?
Ar gaila dienužės, saulėtos, gražios?
Ar gaila rutelės numintos vienos?
Neliuskie mergužė! Jau jos gi nebēr...
Pasakyk: Motužėl, nebēr jau nebēr.
P. Vientautis,
Načiupėnai 25—VI—22.

CUNARD

IS BOSTONO Į LIETUVĄ per Liverpool,
ant naujų, didelių, puikių aleju varomų laivų:
Taipgi is New Yorko, ypatiskai
(Sausio 27-tą
AUSONIA (Vasario 24-tą
(Kovo 23-čia

priziūrata kelionė į Lietuvą ir visas Baltijos valstijas kas utarninką ant trijų marių milžinų, su persėdimu Southamptono.

MAURETANIA, AQUITANIA, BERENGARIA.

Taipgi reguliariai išplaukimai tiesiog į Hamburgą ant naujų aleju laivų.

3-ia klasa: \$106.50
Hamburga \$108.50
Kartėn takų \$5.00.
Dėl informacijų kreipkitės prie vietinio agento arba į

CUNARD LINE,
126 State St.,
BOSTON,
Mass.

HOLLAND AMERICA LINE
Trumpas ir tiesus kelias, per Rotterdam, ir iš visų dalių

LIETUVOS
Savaitiniai išplaukimai. Neprilyginami parankumai.
Mes suteikiam pagelbą gavime reikalingų dokumentų (affidavitu).
Musų atstovai priziūri viską smulkmeniškai, ir keleivai yra priziūriami iš pat vietos į vietą. Pareikalav prisijūniam kainų ir išplaukimų surasą.
Dėl užsakymų ir informacijų, rašykit vietiniam agentui, arba į
Holland-American Line,
89 State St., Boston, Mass.

CAPITOL PHOTO STUDIO

Dailus, gerai padarytas paveikslas, tai tinka mūsiausia dovana jusų draugams ir gentims.
Mano ilgą metų patyrimas ir prieinamos kainos padaro šią įstaigą tinkamiausia vieta nusilmt paveikslus.
Taipgi norime atkreipt atyda Chorų, Kuopų ir Draugijų, kad mes turime didelę vietą, tinkamą nuėmimui paveikslų didelėmisi grupėmisi žmonių.
S. BAJIERČIUS,
Savininkas,
24 MILLBURY STREET,
Tel. Park 2098 R.

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSON
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos at stovybei. Atlieku visus legalius darbus kaip Amerike, taip Europoj
390 Main st. Room 931-932
Worcester, Mass.

Kuomet skaudjums galvą arba negalite matyti skaityt ar dirbt atei kite pas mus ir mes pritaikysim me jums akinis kurie jums pagelbės.
Pope Optical Co.,
397 Main St., Worcester, Mass. (Virsul Moulton's krautuvis)

PARSIDUODA

RICE SQ. 3 šeimynų naujas namas, su visais įtaisymais, garadžius, 8 medžiai vaisingi, per vasarą užtenka žemuogių. 7500 pėdų žemės. Kaina \$10,000.
WASHINGTON ST. 2 po 3 šeimynas namai, vieta del štoro. Kaina \$13,000, įmokēt \$2500.
FARMA 40 akrų žemės, 4 karvės, arklys, kiaulės, vištos, vežimai, indžinas malkom piauť, namas su bėgančiu vandeniu, banė, garadžius, vištūninkai, sodas, miškas, daržovių dikčiai. Kaina labai žema, nes savi ninkas, sunkiai serga ir turi but parduota, arba mainyta ant miesto namų.
SALE leiku prie vandeno yra žemės nedirbtos 24 akrū prie pat miesto farmos, prie škulės, ir stryktario. Parduosiu po akrą arba daugiau, ir pigiai.
JONAS BUKOKAS,
Notarijus ir Agentas,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

LIETUVĄ

Pirkite laivakortes jusų giminėms Lietuvoje. Kompanijos raštine Kaune, kuogeriausia priziūret visus keleivius.

WHITE STAR LINE
N.Y.—Cherbourg—Southampton.
Išplaukimai kas subata. Milžinai laivai Majestic, Olympic. Greiti perkėlimai į Baltijos uostas.

AMERICAN LINE | Joint
White Star Line | Service
Plymouth — Southampton —
Cherbourg — Hamburg.

Reguliariski išplaukimai. Prikus. dideli, greitai laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostas.

RED STAR LINE
N. Y.—Plymouth — Cherbourg —
Antwerp.
Tankūs išplaukimai. Mėgiamas kelias. Nauji laivai Belgenland, Zeeland, ir Gothland (8čia klasa).

Visos uždarytos, privatiskos kajuotos. Geras valdys ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į

Passenger Department,
84 State St., Boston, Mass.

BAMBINO
Kudikiai mėgsta jį!
Jie net prašo daugiau!
Bet kuomet jie yra labai jauni ir dar negali kalbėti, tuomet jų akys kalba už juos—tik patsėbūt kaip jie užsidegia džiaugiamu, kuomet motina palma bonką džiaugiamu.
Reg. S. Y. Pat. Bure.
Pastėbūt jį pastangas nuryti šitą skaudinąjį vidurių palnuotolį, kolie tik kuomet nos buvo padarytas. Ir jis yra lengviausias, vienok veikia pacokmingiausiai! Motinai jis nešine to smaguom įauti malonumą, pastikėjimą ir užganėdinimą, jol jus nenaudojate BAMBINO, kuomet kudiki pasidaro nerami, surzintu, piktu—tai yra tikri sekiai vidurių ukėtelėjimo. Miegok šnaukt ramiai, nes su ausandū ryta kudiki vėda bus linkmes kai viauomet. BAMBINO atlieka savo darbą ir atlieka gerai!
F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

DR. TESSMER,
Dentistas.
306 Main St., Worcesteryje,
virš Iver Johnson krautuvis
OFISO VALANDOS:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 11 iki 12 valandai
Tel. Park 3810

"111" CIGARETAIN
Jie yra GERI! 10¢
Pirk šiuos Cigaretus ir taupyk pinigais!

Ar kenciate nuo vidurių nesmagumų ir nevirškimo?

Žmonės tankiai mano, kad jie cur širdies liga arba appendicitis, is prie fasties skausmo, kuris liktro pasie nuo gese viduriuos. Eikite pas vo aptiekorių ir ausipirkite Pepsin Seltzer, jeigu nerit parveikt.

PEPSIN SELTZER
yra vienintėlis gydytu, kuri paleng vėna nerviskumą, diduri nesmagumus, ir nuzakfina vėnima laikę nė tūmo. Neturi jokio vaistų kenksmin gy širdiai. Galite gaut bile aptiekoj
Pepsinic Seltzer Co.,

LIETUVĄ ANT DIDŽIAUSIO IR GREIČIAUSIO LAIVO PASAULY PER SOUTHAMPTON'Ą IR BREMEN'Ą.

Kada važiuosit į savo tėvynę šią žiemą, parengkite jusų kelionę ant vieno iš didelių Suvenyčių Valstijų Linijų laivų. Keliaukite ant tvirčiausio ir greičiausio jūrų Milžino — S. S. LEVIATHAN — didžiausias ir puikiausias laivas pasauly ir jus gausit linksmumą, kurio niekadosis nežumitė.

Suvenyčių Valstijų Valdžios Laivai siulo jums greitą ir smagią kelionę. Dideli kambariai, visokios rūšies patogumai, atskirti kambariai poroms ir šeimynoms, dideli pasivaikėliojimui dēniai, rukymui kambariai, socialės salės, daug įvairių ir geriausių valgių padaromų patyrusių virėjų, tarnų mandagus patarnavimas ir po globa Suvenyčių Valstijų Valdžios per visą kelionę. Rašykitė del aprašomos knygutės, atspausdintos jusų kalba ir kitų informacijų. i:

UNITED STATES LINES,
75 STATE STREET, BOSTON, MASS.
LOKALIAI AGENTAI VISUOSE MIESTUOSE.
Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

KALEDŲ DOVANOS!

AMERIKOS LIETUVIS tinka užrašyt dovanų savo giminėms ir draugams, tai yra geriausia dovana, kuri tęsia visą metų. Amerikos Lietuvis su gražių kalendorium sudarys labai gerą dovana jusų giminėms čia AMERIKOJE ir LIETUVOJE.
Taipgi nepamirškite ir savo prenumeratą panaujint, nes daugelio laikas jau yra išsibaigęs.

KALEDOS, KALEDOS, ARTINASI!

Nepamirškite savo giminių Lietuvoje. Jeigu turi tėvus, brolius, seseris, pačią su vaikučiais, šitame laike pamastyk ar nereikėtų juos pagelbēt. Jeigu visai neturi giminių, tai paaukuok, pasiusk pagelbą Lietuvos našlaičiams, Lietuvos mokykloms, Lietuvos kariuomėnei.
Pinigus siųskite per mus, męs pasiūnciam LITAIŠ ir DOLIARIAIS, greičiausiai galimu budu. Priduokite aiškūs adresus.

DAROM VISOKIUS DOKUMENTUS

Jeigu nori pavest savo žemę Lietuvoje arba savo dalį kam kitam, kad priziūretų arba išnuomuotų, kreipkis pas mus, mes padarysime reikalingus dokumentus. Jeigu turi žemės Lietuvoje, ir nežadi grįšt, nelaikyk be jokios priežiūros, parduok! Mes surasime jums pirkiką, nes Lietuvoje yra daug žmonių žemės reikalaujančių. Kreipkitės pas mus.

M. PALTANAČIUA,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

"SPORTAS"

Vienintelis Lietuvos dvisavaitinis žurnalas, skyriamas visoms sporto šakoms ir mediokleiki.
ZURNALO TIKSLAS IR UZDAVINIS: platint sveikas ir tikras sporto idėjas Lietuvoje ir propaganduoť sporto reikšme fizinio lavinimosi bei auklėjimo srityje.
"SPORTE" bus dedamos plačios informacijos apie Lietuvos ir užsienio sporto gyvenimą. Kadangi sportas ypaciai daug sekėjų turi kariuomenėje ir moksleivijoje, "SPORTO" redakcija veda skyrius:
1), Sportas kariuomenėje ir 2), sportas mokykloje.

1924 m. "SPORTO" prenumeratoriams bus ruošiami konkursų bronzioms, idiomomis premijoms igyti. Konkursai igyke: MEDŽIOKLĖS, FUTBOLŲ ir DVIRAČIŲ SPORTO SKYRIUOSE. Dalyvavimas konkurse nėra sudėtinias, bet prieinamas kiekvienam sportininkui.
PRENUMERATA METAMS 20 litų arba 2 doleriu. UZSIENIUI DVIGUBAI. Atskrie N-rio kaina 1 litas.
REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA,
K A U N A S, Duonelaičio g-vė Nr. 18, LIETUVA.
Atdara nuo 11 iki 12 val. ryto, kasdien.

Pirmas Lietuviškas Graborius
Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms. Kreipkitės šiuo adresu:
MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST. Telephone Park 4156

J. B. Smelstorius.
KRYŽEIVIS.

(Tasa)

Henris (atsikeldamas):
Tikiusi, beginklini žudiku nebisi,
Matai, aš be kardo...

Makaras (išsitraukdamas karda):
Halt, nur zum gefeht!...

Nasturtas:
Lauk iš čia vyliugiai!...

Makaras (kirsdamas ir mušdamasis):
Bedraudn wilder kneht!

Krakas:
O, dievai piktieji! kasgi šičia daros!?!
Liaukitės! Nasturtai! Ot, taip žuk negeras,
Nesutepęs mano namų svečio krauju...

Nasturtas (kritęs pervertas):
Tau aš, kunigaikšti, mirdams atnašauju
Savo šiltą kraują, kad juo nusiplautum
Sau akis... Lik sveikas—kad neapsigautum...

(subėgusieji, tylėdami stovi aplink mirstantį,
užadngai lėtai nusileidžiant).

AKTAS III.

Baltijos jurių krantas, apaugęs senais miškais, Pa-
kraštyje stovi kelionėn paruoštos valtys, nepasijudinā-
čiomis burėmis. Pamiškij bastosi sumuštųjų kryžėvių
buriai.

Makaras (pašs sau):
Gerai, kad tos gaujos pergale laimėjė
Savo žaizdas laizo ir nedasipranta,
Kad mės savo valčių be pagelbos vėjo
Nestengiam paleist, kitaip šitam krantui
Sudie, tik iš gelmių tektų pasakyt.

Sauoras (iš užpakalio priedamas):
Man rodosi, neverta dar taip nusimint,
Kad nors spindulėlis vilties dar pasilieka.
Tiesa, kad Butėnas išblaškė jų spēką,
Liaudį talkon-gavęs, bet vis atsitiko,
Kad jo laimėjims nelaimė jam liko.
Ivykio sukrėstas Krakas, mat, sumišo:
Rauda, jieško Slankos, kuri laiko maišto
Kai akmuo į jures įmesta pragaišo,
Pilyj suirutė...

Makaras:
Kas mums iš to viso?
Ją greit gali rast.

Sauoras:
Kolkas, nesuranda,
Tuo tarpu rugėnai vado pasigenda,
O Butėnas liepia vien Slankos jieškot;
Girdi, nors iš žemės turit ją iškast.

Makaras:
Gerai, jei nerado, tai mės turim rast.

Sauoras:
Kam bereikalingai mums laikas aikvot?
Verčiau netikėtai užpult Arkona...

Krakas:
Eik greičiau patirk, ar dar jos lavoną
Jie ten nesurado.

Sauoras:
Kas iš to mums butų?
Tas, kad pats Butėnas į nagus jums kliutų,
O sykiu mums tektų ir visa valstybė.

Sauoras:
Ar tik čia nekyšo paslėpta sukybė?
Ką reikią, "jums tektų"?...

Makaras (juokdamasis):
Juk mudviejų siekis
Prašalint Butėną. Valstybę turėkis,
Tiktai už pagelbą mums busi dėkingas...

Sauoras:
Ir pasidalysi...

Makaras:
Eh, koks tu juokingas,
Kad pats ką laimėtum, tai reikia suimt
Pirmiausiai Butėną...

Sauoras:
Kaip tad įvykdint?
Argi ne Butėnas išblaškė jų spēką?

Makaras:
Bet juk pats kalbėjai, kad dar viltis lieka,

O dabar drebi vėl prieš jo galybę.
Kur neima kardas, reik vartot gudrybę.
Taigi reikia Butėnas duobėn įviliot,
Štai kaip: tu nuėjęs turi sumeluot,
Kad mės Kraką pačią turime paslėpę;
Kad esi patyręs, jog esam paliepę
Ją sargui dabot, o patys sau miegam.
Atvesk jį tik vieną į tinkamą vietą,
O mės tuoj pašokę iš aplink subėgam
Ir nė nesijusi, kaip tu į jį kieta
Krutinę plieninį kardą išmeigsi.

Sauoras:
Ir šitą niekšybę manai aš darysiu?

Makaras:
Kas lazda galybės minjas nor valdyt—
Tukstančius, ne vieną, turi išžudyt!

Sauoras:
Puolančių tėvyne—tai kitas dalykas.

Makaras:
Matau, kad su tavim darbas lieka dykas.
Kas man, jei Butėnas gal kartuves stato
Tam, kame jis priešą sau seniai jau mato,
O jeigu užmiršo, galės prisimint...

Sauoras:
Jei tu mėgintum mane pragaišint,
Tai ką pats laimėsi?

Makaras:
Kam čia plėšt-liežiuvi.
Taisykis kaip nori patsai savo buvį.
Norėjau tau gelbėt, bet...

Sauoras (lyg pats sau):
Kritęs į balą
Sausas juk nekelsi—reik brist iki galo...
Purvinam sugrįšt malonės prašyt—
Nel...

(Makarui).
Nepyk, karžygi. Še tau mano ranką.

Makaras:
Kas, jei duotą žodį nemoki laikyt...

Sauoras:
Tikrai ištiesiesiu!

Makaras (apsižvalgydamas):
Ginčytis pakanka!
(Sauorui nubėgus):
Eik, kažkas ateina, tegul mus nemato.—
Oh, jau—jau man rodėsi, kad jis suprato,
Bet kur tau! Įkliuvęs tinklė turės dvėst.
Kad tik jam pavyktų Butėną atvest,
Tai laimės pusėn dar ir vėl atvirtų...

Draidėnas (ateidamas su Henriu):
Jis kitaip kalbėtų, jei anuos išgirstų...

Makaras:
Kas čia donnerwetter! ar ir jus išvijo?

(Bus daugiau)

PARSIDUODA

PARSIDUODA farma 50 akrų, daug
dirbamos, 9 melžiamos karvės, 3 te-
lyčios, 2 puikiu arkliu, dideli sodai-
visokių vaisingų medžių, 7 metų se-
numo, visokios mašinos piaut mal-
koms, kornams, šienui, ir tt. Norinti
pirt šią farmą, atsišaukite laiku.
o aš jums daugiau apie ją pranešiu.

J. BABENSKY,
R. F. D. 3, Southbury, Conn.
(42—50)

PARSIDUODA

PARSIDUODA geras trijų gyvenimų
nėmas, gana pigiai. Gyvenimai po
penkių kambarius, su gazu ir ma-
pyndėms, prie Mendon g-vės. Norinti
pirt, kreipkitės į "Amerikos Lietu-
vio" ofisą, gausite pilną adresą.

AMERIKOS LIETUVIS,
15 Millbury St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA netoli Green St. 2-ju
šeimynų namas. \$5000.
VERNON ST. 3-ju šeimynų namas su
visais įtaisymais. \$11500.
PERKU mirtęgius.
C. J. PRANCKAITIS,
8 Vernon St. Tel. Cedar 8722 M. 218 Vernon St., Worcester, Mass.

PAJESKOJIMAI

PAJESKAU apsiavedimui merginos
nuo 17 iki 24 metų senumo. Esu 24
metų vaikinai. Su pirmu laiškų pri-
siųskit paveikla.

LOUIS MISKINIS,
(50—51) FOX PARK, WYO.

PAJESKAU brolio Ignacio Taparauckas
ko, 38 metų amžiaus, amate kriau-
čius, tarnavęs Rusijos kariuomenėje,
mieste Smolensk. Išvažiavo iš
Grinkiškės miestelio 1914 m. į Chi-
cago, Ill. 9 metai, kaip neturiu ži-
nios nuo jo. Turiu daug svarbių
reikalių, Player pianams lietuviškų
rekorų, ir dainų, armonikų, revolverių,
liet. knygų ir tt. Adr.:

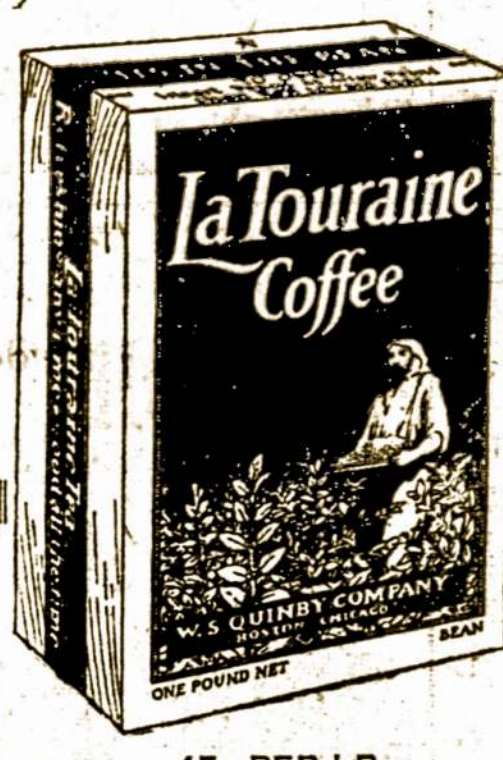
JONAS TAPARAUCKAS,
1380 Bellows st., Akron, Ohio.
(50—1)

ANT RANDOS.

RUIMAS ANT RANDOS del vieno,
arba dviejų draugų arba ženotai po-
rai be vaiki, ruimas patinkamas.
Norinti, kreipkitės pas,
KAZ. KIRMINAITIS,
218 Vernon St., Worcester, Mass.

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į ki-
tus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių
darbų. Adresuokit šiaip:
340 HARDING ST., WORCESTER, MASS.
Telephone Park 4156

JUMS
PATARTINA
PASIRINKT
GERIAUSIA

Pas jusų groserį ant lentynų—paprašyk jo!

W. S. Quinby Company, 291 Atlantic Ave., Boston, Mass.

STRAIPSNIS 50.

VAIKŠTINEJIMAS.

Nėra paskirto laiko, kada kūdikis
turėtų pradėt vaikščiot. Tai priklau-
so nuo jo abelno augimo, o ypač są-
narių. Abelnai kalbant, kūdikis turė-
tų pradėt eit apie metus laiko—bet
nekurie pradeda dar vėliau.

Šiame dalyke svarbiausia yra at-
minti, kad nereikia raginti kūdikį var-
tot savo sąnarius jei tie nėra perstip-
rus. Nėra jokios naudos jei kūdikis
pradės vaikščiot anksti, ir ankštumas
nerado jo protiško išsivystymo. Ne-
kurios motinos verčia kūdikius anksti
vaikščiot, nes joms smagu arba gali
pasigirt kaimynėms. Bet tokis pap-
ratimas yra labai neįsimtingas ir
gali pažeist kūdikį.

Gamta pati gali geriaus nuspęst
kada kūdikiui pajunta užtektinai spē-
kos, jis pats bandys eit, bet pirm to
nereikia jo ragint. Jei po dvylikto
mėnesio jis nei nemano bandyti, tai
pasitark su gydytoju.

Tavo kūdikis gerai gyvuos ir nuo-
latos augs stipryn ir vikryn, jei duosi
geriausią priežiurą ir maistą. Vikri
ir stipri sveikata yra dalis daugelio
tukančių vaikų, kurie buvo išauklėti
ant Eagle Pieno, kaip dėkingos moti-
nos liudija. Šioms motinoms nėra ge-
resnio maisto ir pasekmų kaip Eagle
Pienas. Saugu sakyt, kad daugiaur
vaikų tapo išauklėta ant Eagle Pieno,
negu ant visų kitų dirbtinų maistų
kruvon sudėtu.

Neeksperimentuok su kūdikiu da-
vinėjant abejotina maistu. Borden's
Eagle Pienas yra sveikas kūdikių
maistas, nes jame nieko kito nėra a-
part gryno pieno ir gryno cukraus.
Nėra jokių abejonių apie jo grynumą
arba puikias pasekmes. Gydytojai re-
komendavę Eagle Piena tukstantiems
ir tukstantiems kūdikių, kurie buvo
nedaaugę ir menki. Eagle Pienas yra
lengvai suvirškomas ir patikėtinai
kūdikių penėjime.

Skaityk šiuos straipsnius kas savaitę
ir pasidėk atėčiai.

KATALOGAS DYKAI

Reikalaukite mūsų krautuvės lie-
tuviško iliustruoto Katalogo. Žemos
kainos laikrodžiai, perlinių ir gintari-
nių karolių, žiedų, sidabrinųjų šaukš-
tų, šakutių ir peilių, britvų, puštų,
budilnikų, laikrodžių, akusinių ir
fontaninių rašomų plunksnų, pašeilių,
muzikališkų instrumentų, lietuviškų
rekorų, Player pianams lietuviškų
šokių ir dainų, armonikų, revolverių,
liet. knygų ir tt. Adr.:

JOS. F. BUDRIK,
3343 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
(48—52)

Gėrėkis Pain-Expellerio Trynimu
Nelauk ligi to, Luomet jau bus pri-
verstas atsigulti. Po sunkiam dienos
darbu, savo rankom, kojom ir pečiam
mėteli pelenėjimui!
Žmogus, kuris dirba su savo musku-
lėm, negali būti vergančiu. Pamėginkit
Pain-Expellerio Ištirti skaudaus vietos.
Išvengkite skaudamų pečių ir dešian-
tės smurtis. Pain-Expellerio pašalio
aukusis žmogus gerovę padėtyt!
36c. ir 70c. už bonka aptiekose.
F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas
ir akinų pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

Anthony Oswald Shalla,
Lietuvis advokatas,
366 BROADWAY, ROOM 2,
Telephone, So. Boston 2572
SO. BOSTON, MASS.

PRANAS LEVERIS,
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant bud-
vojimo ir taisyimo namų. Taip
gi taiso ir dailius namus ir
padaro įvairius medžio dar-
bus. Kainos labai žemos.
Reikalaujanti dailydės, mai-
nėkite kreiptis pas mane, po
numeriu—
15 Millbury Street,
Tel. Park 8177, Worcestery.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester,
Mass.

"Skrom," P. Lipnevicius išrasta
gyduolė dar esant jam Lietuvoje.
NEPASIĐUKITE
REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai
žmogui įkireja, kada oras nuolat
mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduo-
lės "Skrom" yra pagydę daugelį
žmonių, kuriems pinigų ir laiko
stautaino. Šimtai žmonių pasigel-
bėjo vartodami "Skrom". Jų pa-
vardes ir adresus mes jums prisi-
sime del persitikrinimo. Jeigu jus
sergate reumatizma, nepasiduoki-
te. Rašykite pas mus, mes pri-
siūsimė šiu stebuklingų gyduolių.
Nelauk ir nekentėk be reikalo.
Bonkute "Skrom" 1 dol., su pri-
siuntimu \$1.25.
M. Paltanavičia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

APTIEKA

Vienintėis Lietuvio Vaistyničia.
Visų daktarų Amerikos ir Euro-
pos Receptus sutaisome su didžiau-
sia atyda; vaistus ir chemikalus
vartojam pirmos rūšies.

Budamas 6-šius mėnesius Lietu-
voje, parinkau ir pargabenau daug
naudingų vaistų iš Lietuvos ir li-
tų šalių Europos. Pas mus galima
gaut gyduolių nuo visokių ligų.
Norėdami sužodyt pinigų ir
sveikata, visados kreipkitės į mu-
sų aptieką; kuriems nėra galima
per tolumą ateit, tai rašykite, o
mes prisiguosime reikalingus vaistus
per ekspresą.

A. Budrevičius,
Previzorius,
122 Millbury st., Worcester, Mass.

NAUJAS LIETUVIS
GRABORIUS

Juozas J. Dirsas
Geriausią patarnaujį už pi-
giausią prekę. Jei mirtis patik-
tų jus draugą ar giminę, kreip-
kitės prie manęs.
Nuo rugpjūčio 1, J. DIRSA
perkrausto ofisą į naują vietą,
po numeriu—
13 ELLSWORTH STR.
Tel. Cedar 4953.

Severos Gyduoles užliuko
šeimynos sveikatą.

KOSULYS

yra greitai sulai komas jeigu varto-
jama į laiką

SEVERA'S
COUGH BALSAM.

Palingvins kosulė ir prašalins daug
kentėjimui. Priimtas dėl vaikams
ir aukgusems.

Kaina 26c ir 50c.
Klausykite pas aptiekorius.

SEVERA'S
COLD AND GRIP TABLETS
nuo Šaltūnų ir Gripui ir Galvos
skaudėjimui pašina nuo peršalimo.
Kaina 50c.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Suite 71. Tel. Park 7686.

Dr. Ruth F. Bernot,
Lietuvė Dentistė.

Central Exchange Bldg.,
311 Main St., Worcestery.

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ
BANKA,

316 Main Street

Turtas — \$22,500,000
Įdėjimali eina ant intereso
pirma biznie diena kiekviena
mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 8 popiet.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val.
popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl
ynigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val.
vakaro.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuardo Plapao Paduškaitė, Jus
galite meet šalin visus dirbus, kadangi
Plapao paduškaitė yra vien tam
padaryta, kad jus išgydyt nuo kilės.
Ji yra taip padaryta, kad kartį pri-
dėta nenuslenka ir tuo budu gerina
negu dirbus. Jokių dirzų ar spredu-
nių neturi. Minkšta, lengva nešioji-
mui. Pigi. Jokių nesmagumo darbe
neturėsi. Gauta aukso medalionas. Mes
prisiguosime, ka sakome, atsiguosime ju-
mis išmėgintum visai DYKAI

Plapao Laboratories,
3059—Stuart Bldg., St. Louis, Mo.

Trindamas su Ruffles

Įbrėnsi Pileskanas Iauk
Nėsti, nėsti visą dieną — jūz
stebėtis iš kur ty pileskanų tiek-
tinai! Jūs daugiau juo kasop, juo
daugiau pileskanų špinolia, ir jūz gū-
vos, auteris jūz drabužinis, daro
malonimū mėkrienas arti jūz gam-
čiam, ir vis nesakantai tūkti!

Jr tame nėra jokios pasaligės.
Ruffles yra sudarytas gūbu ir jūz-
ruų kemiu, kurie šaltro formos,
specialiai paskritis, amalinis pile-
kanų peru — ir **Ruffles** atlieka savo
darbę.

Pamėginkit bonkū! Įbrėnsit žmoni-
sū ir savo galvos odą kasdien
apie per silvite lalkū. O kionė
pileskanos jūz špinolia, taomet susi-
kite kartis nuo kartis ir pleštanos jūz
daugiau netekomet nekankins! 7½
65c. už bonką. Galima gasti aptiekose.

P. AD. RICHTER & CO.,
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

VIETOS ŽINIOS.

Iš sandariečių susirinkimo. Praėjusiam nedėdienyje, 11 valandą ryto Aušrelės kambariuose įvyko vietinės ALTS. 16 kuopos priešmetinis susirinkimas. Susirinkime iš komisijų raportų paaiškėjo, kad einama prie didelio veikimo šiuo žiemos sezonu ir net iki Sandaros seimui. Pirmiausia ruošama scenon trijų aktų drama "Švarkas ir milinė", kuri bus atvaidinta kada nors apie Kovo mėnesį, gi laike seimo ruošama suvaidinti J. B. Smelstoriaus veikalas penkių aktų tragedija "Kryživis", kuris dabar eina per "Amerikos Lietuvį". Apart to komisijos turi užsibrėžę visą eilę kitokių surengimų.

Valdybon kitiems metams pirmininku išrinktas F. Skliutas. Sekretoriai ir išdininkas palikta tie patys, kaip knygius, atstovai Draugijų tarybon ir dar kaikurie likosi pamainytais. Išrinkta ir puopos korespondentas kurio ikišiol kaip ir neturėta. Korespondentu išrinktas tapo Bolis Mingilas. Susirinkime dalyvavo ir centro sekretorius ponas Paulauskas.

Privatiška vakariene. Praėjusio nedėdienio vakare, Aušrelės kambariuose įvyko sandariečių privatiška vakariene, kurioje dalyvavo suvirš 20 ypatų, abiejų lyčių Dalyvavo ir svečias, centro sekretorius Paulauskas. Prie užkandžių visi dalyvavusieji pasakė trumpesnes ir ilgesnes prakalbes, apart kurių įdomiausia prakalbą pasakė ponas L. Jėblonskis, kuris apipasakojo visą istoriją ALTS. 16 kuopos, nuo jos atsiradimo, iki šiai dienai, aiškiai pažymėdamas jos vargus ir kaip politiški jos konkurentai jai duobes kasinėjo. Kalbose buvo ir sveikų juokų, kurių nemažai suteikė naujasis kuopos pirmininkas ponas F. Skliutas. Iš to susidarė pas visus smagus įspūdis, ir visi draugiškai pasikalbėję, išsiskirstė pakilusiam upe. Tai pirmas toks šios kuopos vakarienis, kuriame kiekvienas jautėsi tarpe savųjų, kiekviename momente prisimindamas savo tautos reikalus. Ponų. Dėdynui paraginūs, sumėsta apie šešioliką doliarų aukų "Sandaros" skolių fondan, ir visų išsiskirstyta su pageidavimais, kad toki vakarėliai įvyktų kuotankiausia.

Iš L.U.P. Kliubo susirinkimo. Gruodžio 10 d. įvyko metinis susirinkimas gana skaitlingas. Valdyba išrinkta beveik visa ta pati, išimant vieną direktorių ir vieną išlo globėją, kurie atsisakė. Išrinkta: pirmininku Jonas Dirvelis, padėjėju A. Bernota, prōt. sekretorium Endzelis, fin. sekretorium Tumosa, Jų raštininku Kuzmickas, išdininku Purvinskas, tvarkdariu Naškaitis, išlo globėjai Bruožis ir Budinavičius, direktoriais Martišius, Bruožis, Spletelnas, Pupka ir Galeckas. Korespondentu Gotautas.

Nutarta 198 balsais prieš 20, pirkt žemę savo namo pastatymui. Komisija nupirkimui palikta ta pati, kuri žemę suderėjo. Susirinkimas nusitęsė gana ilgai, nes lankėsi delegatai demokratų ir republikonų, su agitacija už miesto valdybą. Taipgi buvo delegatai iš Aušrelės, pakviest Kliubą į savo rengiamąjį iškilmingą koncertą. Vienas iš narių, kuris mėgsta save vadinti "progresyviu" (Šiupėnas) pakėlė prieš delegatus didelį truksmą. Po ilgų pirmininko kvietimų prie tvarkos, ir truksmadariui nesiliaujant, likosi nubaustas pirmu kartu 25c., o to neužtekus, nubaustas vienu doliarų. Matyt, gražiai žmogus progresuoja....

Kliubo korespond.

Aušrelės mokykla. Aušrelės mokyklą lankančių vaikų skaitlius šiais metais sumuša rekordus visų kitų praėjusių metų, nes visi nesutelpa kambarin, todėl parsiejo pamokos duot dukart savaitėje. Pirmasis skyrius mokinamas kiekvieno pandedžio vakarais, gi antras ir trečias skyrius mokinamas vakarais kiekvienos pėnyčios. Ir skaitlius vis dar didinasi naujais mokiniams. Vaikų lankosi kiek mažiau, bet užtai mergaičių lankosi daugybė. Mokinami jie lietuviškai rašyt, skaityt, lietuviškos kalbos ir mandagaus apsiėjimo. Pagirtina Aušrelės draugija už tokius parastengimus, ir pagirtini lietuvių tėvai, kurie savo vaikučius leidžia lietuviškai mokintis.

Geriausiu pasekmiu! Atėinančioj subatoj, grupė lošėjų, kurie Worcesteryje jau dukart scenoj atvaidino didelį ir sunkų veikalą "Veidmainystė ir meilė", keliaus tą patį veikalą atvaidint Roxbury, Mass. kolonijoms lietuviams. Geriausiu pasekmiu mes jiems linkime nuo savęs, ir visiems mūsų skaitytojams Roxburyje, patariame nepamiršt nueit ir pamatyt didelį, įspūdingą veikalą, ir pasigėrėt aktorių gabumais. Tikrai busite visi labai užganėdinti.

Aušrelės koncertas. Aušrelė visomis savo įiegomis rengiasi prie iškilmingo koncerto, kad paminėjus sukaktuves penkių metų savo kulturiškojo darbo Worcesterio lietuvių tarpe. Koncertas įvyks 30 dienoj Gruodžio, A.O.H. salėje. Visi buvusieji nariai šios draugijos, kviečiami prisidėt prie šio koncerto surengimo. Horo repeticijos atsibuva kiekvieno nedėdienio 4:00 vakaro.

Komisija.

Pirmutinė repeticija. Visi aktoriai, kurie pasizadėjo dalyvaut vaidinime dramos "Švarkas ir milinė", atėnančiame ketverge, Gruodžio 13 dienoj užprašomi susirinkti į pirmąją repeticiją, kuri atsibus namuose p. A. Kriaučialio, po No. 81 prie Endicott gatvės, antrame gyvenime. Susirinkite visi tarp 7:30 ir 8:00 valandos vakar. Bus išdalinamas rolių ir paskirstymas kostiumų. Neužmirškite visi susirinkti. Režišierius.

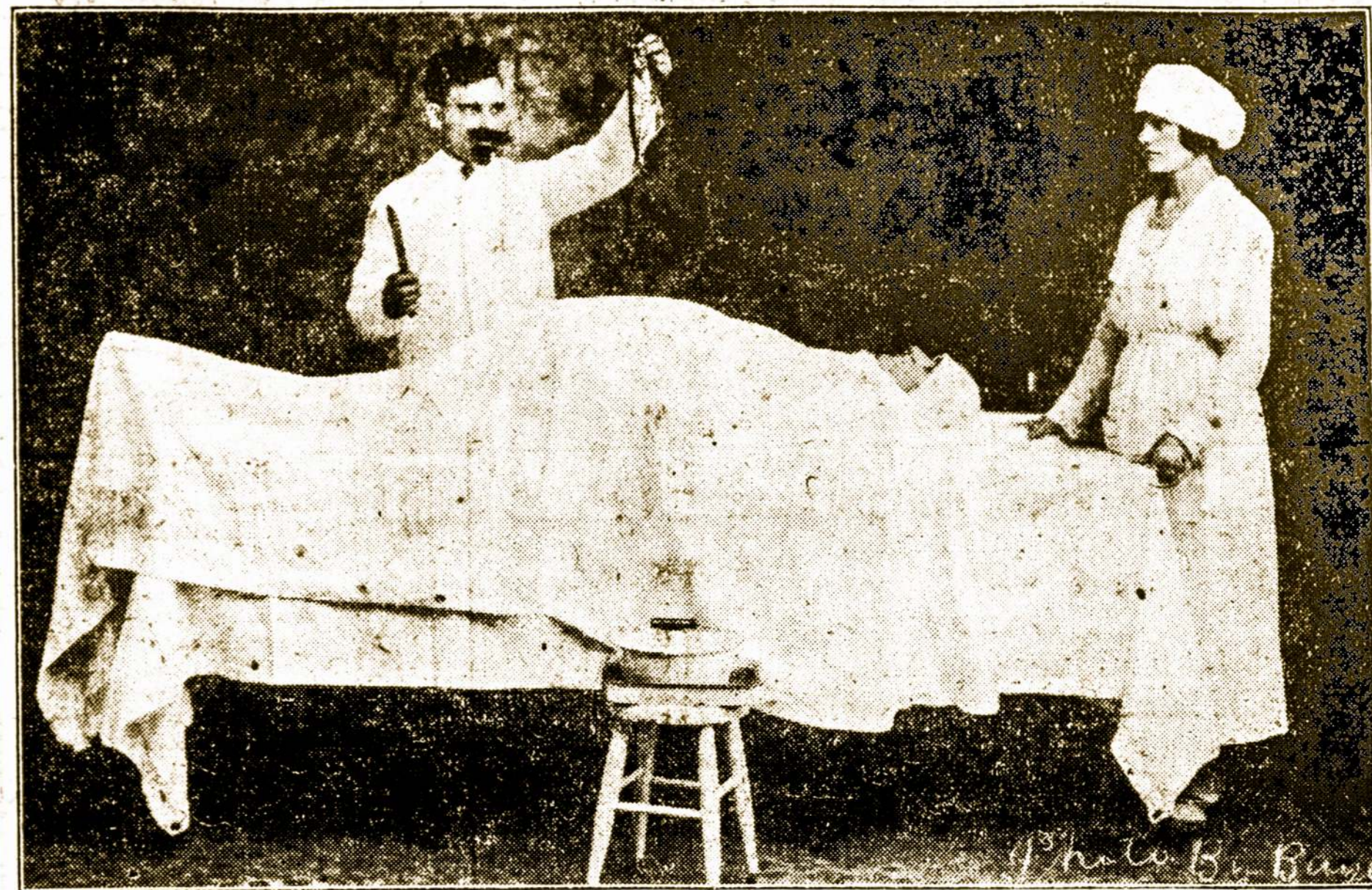
Juokingiausias Teatras—Komedija.
"UBAGŲ GUDRYBĖS"

RENGIA A.L.D.L.D. 11 KUOPA, LIETUVIŲ SVETAINĖS NAUDAI.

Bus sulošta

NEDELIOJE, 16 DIENĄ GRUODŽIO (DECEMBER), 1923 M
Pradžia 7-tą valandą vakare.

LIETUVIŲ SVETAINEJE, 29 Endicott St., Worcester, Mass.

STEBUKLINGI OPERA CIJOS DAVINIAI!!!

IR KAS NEŽINO LIETUVOS UBAGŲ? KIEK JIE PRIDIRBA VISOKIŲ ŠPOŠŲ. BET NEVISI ŽINO KOKIAS GUDRYBES JIE VARTOJA VISOKIOMS PRIGAVYSTĖMS. TODEL KAS TIK GYVAS VISI BUTINAI TURIT ATEIT PASIZIURĖT ŠIOS JUOKINGIAUSIOS KOMEDIJOS, KURIOJE BUS ATVAIZDINTA REALIS LIETUVOS UBAGŲ GYVENIMAS. IŽANGA 30 CENTŲ.

Už pačios paveržimą Feliksas Dambrauskas patrankė teisman Antaną Tamošaitį. Dambrauskienė pareikalavo teisme perskyros nuo savo vyro Felikso, kaltindama jį girtybėje, žiaurume ir nesirūpinime žaimynos išlaikymu. —i turi tris vaikus. Jos bylą gins advokatas Benjamin Mendelson, turis savo kantorą Slater Blg. kambaryje 931.

Metinis susirinkimas pašėlinės ir dramatiškos draugijos Birutos, atsibus 15 dienoj Gruodžio, A.O.H.salėje, 7:00 vakare. Visi nariai malonėkite susirinkti, nes yra svarbių reikalų. Teatrališka komisija turi labai daug naujų sumanymų, taipgi bus taisoma konstitucija.

J. Skliutas, pirmininkas.

Švento Jono parapija nutarė parduot visus savo namus prie Goddard gatvės, Winter gatvės ir Temple gatvės.

Yra keturiolika ar daugiau namų, tarpe kurių randasi dviejų gyvenimų, keturių gyvenimų, ir šešių gyvenimų budinkai. Parapija siulo šiuos namus kainomis tarp \$3,600, ir \$6,000. Maurice F. Reidy, 527 State Mutual Building, yra paskirtas agentu, ir įsiai prižiuri visas smulkmenas, susidedančias pardavime jų. Pasinaudokite tuomi.

VISŲ ŽINIAI.

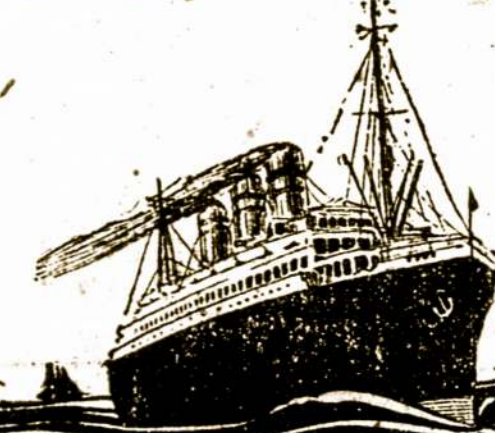
Gerbiameji Worcesterio ir apylinkės Lietuviai: Daugelis iš jusų žinot, bēt, anaipatol ne visi, kad mes užlaikom čėverykų krautuve. Didžiausias pasirinkime visokių vėliausios mačos čėverykų, šimtus skirtingų mačų, ir keliolikos skirtingų kainų pigesnių ir brangesnių. Kiekvienas galės pasirinkti pagal savo išgalę. Taipgi turim visokių viršutinių čėverykų (over-shoes), viso-

SIDABRINIAI IRANKIAI STALUI KALĖDOMS, IR TEIKIMUI DOVANOMS. MUSŲ KAINOS YRA ŽEMIAUSIOS, O PASIRINKI MAS DIDŽIAUSIS!

SADICK PAINT & HARDWARE CO.,
66 Millbury st., Worcester, Mass.

UNITED AMERICAN LINES
(HARRIMAN LINE)
JOINT SERVICE WITH
HAMBURG AMERICAN LINE

NEW YORK-HAMBURG

Trumpiausias kelias į visas dalis LIETUVOS
Išplaukimai kas savaitę mūsų laivuose de luxe: Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland. su I, II, ir III klases pasażierais ir laivai: "Mount Clay," Cleveland, Hansa, Thuringia, ir Westphalia, su II ir III klases. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės.
UNITED AMERICAN LINES,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover St., Boston, Mass.
arba kiti įgalioti agentai.

KALENDORIAI DOVANAI VISIEMS MANO KOSTUMIERIAMS.

Nepamirškite pirmutinės panašios lietuvių įstaigos. Siūlom dėl KALĖDŲ SVENČIŲ visokių saldainių, fruktų, sodės, ir kitų daiktų. Užsakymus pristatom į namus. Nepamirškite!

P. A. DEDYNAS,
96 Millbury St., Worcester, Mass.
Tel. Park 4145.

kie stiliaus koliošų. Taipgi pančekų. Žodžiu sakant, pas mumis galėsite gaut visai šeimynai, kas tik reikalinga nešiot ant kojų. Dabar biskį darbams sumažėjus, mes labai nužeminome kainas. Nė vienas nepraeikite neužjęs pas mumis. Matysite, kad mūsų tavoras geresnis ir kainos žemesnės, kaip bile kur kitur pirkurmet. Turim primint, kad šimet turėsime labai gražių kalendorių keliolikos skir-

tingų rušių. Tokių kalendorių dar niekas niekur neturėjo, kaip kad mes turėsime šimet. Taigi galėsite kiekvienas pasirinkt pagal savo skonį.
Visiems buvusiems ir busiantiems mūsų kostumieriams linkime linksmy ir laimingų KALĖDŲ ir NAUJŲ METŲ!
FAMILY SHOE STORE,
Repečka Broliai savininkai,
27 Millbury Street,
Worcester, Mass.

KALEDINIS IŠPARDAVIMAS

Gerbiameji! Kadangi Worcesteris sumažėjo darbai ant trumpo laiko, iš priežasties to, darau didelius nuopiginimus prieš KALĖDAS. Pas mane galima gaut visokių daiktų nužeminta kaina, Vyrams Overkautų, Siutų, Shoe, Overshoe, Roberbutų, Robų, Kepurių, Marškinių, Naktaižų, šalikų, Pirštinių. Vaikams Overkautukų, Siutų, Shoe, Robų, Roberbutų, ir kitokių aprėdalu. Moterims Furkautų, Kautų, Dresių, Skrybėlių, Shoe, Robų, Overshoe, viskas po dabartinę mada. Mergaičių Kautukų, Dresiukų, Kepuriukų, Shoe, Robų, Overshoe. Prie to dar turiu Andarokų, visą lainę Apatinių, Lietsargių, Kaldrų, Blaaketų, Svėderių, Baksų, Trunkų. Taipgi Kalėdinis Zabovų Vaikams, visi partraukti iš Vokietijos. Dabar turiu didžiausią lainę negu kada turėjau.

Atėikite persitikrinimui, o busite užganėdinti ir gausit GRAŽIŲ DOVANŲ — KALENDORIŲ! Su Draugiškais Linkėjimais,

A. J. KATKAUSKAS,

372 Millbury Street, Worcester, Mass.

BALTIJOS-AMERIKOS
BLINJA 9 Broadway, New York N.Y.
TIESI KELIONĖ LIETUVA
PER HAMBURGA PILIAVA ARBA LIEPOJŲ
Važiukit visi parankiu ir tiesiu keliu Lietuviai važiudami į PILIAVA aplenkia lenku juosta (karidoriu) VISA TREČIA KLESA PADALINTA I KAMBARIUS ANT 2-ju, 4-rių, 6-šių ir 8-nių LOVŲ.
S.S. LITUANIA — Gruodžio 19-tą
S.S. ESTONIA — Sausio 16-tą
Trečios Klesos Kaitos I:
HAMBURGA \$103.50 — PILIAVA \$106.50
— LIEPOJŲ IR KLAIPEDA \$107.00
Dėl laivakorėjų ir žinių kreipkitės prie savo agentų.

LAIKAS PRISIRUOŠT ŽIEMAI !!
Parėjo naujų sampelių audklo dėl žieminių overkautų ir siutų. Atėikite pasirinkt jų SUBATOJE nuo 4-tos iki 6-tos val. vakare.
Vincas Intas & Son
15 Millbury st., Worcester, Mass.

KALEDINIS IŠPARDAVIMAS
Naudingų Dovanų Užsitikimoj Aptiekoje Arti Jusų Namų.
Kalėdiniai pakeliai parfumu ir kvepiančių vandenių. Kameros.
Veidui ir talkum pudros. Graži rašoma popiera nepaprastose skrynelėse.
Pudros parankioje formoje. Fontaininės plunksnos.
Skutimui setai. Eversharp pailėliai.
Muilai ir kremai. Augštos rūšies, gražiai sudėty saldainių skrynelės.
Kwiklight šviesos.
H. H. O'ROURKE'S
PHARMACY.
360 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.
Priešais Ward gatvę
Zemos kainos. Ašelnas apskritas patarnavimas.